

అక్షరాల కవి

అక్షరాల
మేలు

లోపలి మెట్లు

నిరమలారణి తోట

Lopali Metlu

A Collection of Telugu Poems by
Nirmalarani Thota

First Edition : September 2014

© Nirmalarani thota
5-4-87, Kapuwada,
Karimnagar - 505 001
Mobile : 7396363123
Email : nirmalaranithota@gmail.com

Cover Painting
Adepu Muthyala Rao

Layout & Design
Brahmam Bhavana Grafix,
Hyderabad, 98482 54745

Printed at
Anupama Printers,
126, Shanti Nagar, Hyderabad - 28
Ph : 040-23391364

For Copies
Vishalandhra, Prajashakti,
Navodaya, Disha, Palapitta
& Writer

For e-book : www.kinige.com

Rs. 100/-

Published by

జన్మనిచ్చిన అమ్మ శ్రీమతి భారతి
నిజాయితీ నేర్పిన నాన్న రఘుపతిరావు గార్లకు
వినమ్రంగా...

ధన్యవాదాలు...

ముందుమాటలు రాసిన

డా. నలిమెల భాస్కర్

డా. సుంకిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి

డా. శిలాలోలిత గార్లకు...

డా. భూంరెడ్డి నరహరి

సత్య నీలహంస గార్లకు...

కవర్ పెయింటింగ్ వేసిన

ఆడెపు ముత్యాలరావు గారికి...

బుక్ డిజైన్ చేసిన

బంగారు బ్రహ్మం (భావన గ్రాఫిక్స్) గారికి...

కవినంగమం కవిత్వ వేదికకు,

కవిమిత్రులకు...

లోపలి మెట్లు

కవిత్వం నా తత్వానికి పర్యాయపదం : నిర్మలారాణి	...	7
తోటలోని 'లోపలిమెట్లు' నిర్మల కవిత్వం : నలిమెల భాస్కర్	...	11
స్రీవాద కవిత్వంలో భిన్న స్వరం : సుంకేరెడ్డి నారాయణరెడ్డి	...	14
కవిత్వంలో సరికొత్త స్వరం : శిలాలోలిత	...	17
ఆడపిల్ల v/s చిన్ని ఆశ.... !	...	25
మనసు దాటని	...	27
అమృత వర్షిణి	...	29
చిద్రమైన చిత్తరువులు	...	31
నేను కాదన్నానా..!?	...	33
ఇదీ జీవితమేనా..!?	...	35
బేలగువ్వ జాలిపాట	...	37
పెళ్ళంటే ఓ తంతు! అంతేనా?	...	39
పసికవిత్వం	...	42
ఎందుకో..?	...	45
జారకే కన్నీరూ..!	...	47
ఆమె	...	49
నేనేంటో తెలిసింది	...	51
నా తపన	...	53
Missing... Missing...!	...	55
చెప్పవే మనసా...	...	57
గెలిచి ఓడిన మనిషి	...	59
సువ్వు	...	63
పాపం పసివాళ్ళు	...	64
ఉన్నట్టుండి...	...	67
ఆ...ఆ...ఆ...ఆ...ఆ... శ... !!!	...	68
ఒక జన్మ	...	70
మళ్ళీ.. మళ్ళీ...	...	71
వి 'గతం'	...	72

కన్నీళ్లు నవ్వావి	...	75
ఒక్క క్షణం	...	77
కలం మూగబోయింది!	...	79
తీలా సాపం..	...	81
ప్రియా..!	...	84
జీవితం అంటే..?	...	86
నాలోని నీవు	...	87
మోడరన్ ఆర్ట్స్	...	88
అమ్మా..!	...	90
రంగు వెలిసిన పండుగ	...	92
నా మామ	...	94
చీకటి వెలుగులు	...	96
శిథిల పత్రం	...	97
నూతన సంవత్సరమా...	...	98
ఓ మనిషి.. ఓ సారి నవ్వా..!	...	100
ఓ తరుణి!	...	102
ముద్దు	...	105
ఆనందం చిరునామా...	...	106
నీ జ్ఞాపకం	...	109
కాదేది..	...	110
ఎవరు నువ్వు..?	...	111
ఏంటో.. ఏమో..?	...	112
Money v/s Male LOVE	...	114
ఆ.. మని..!	...	117
కూయని కూజితాలు	...	118
వెతుకులాట	...	120
వసంత సోయగం	...	122
ప్రపంచ కవితా దినోత్సవం	...	124
మరో రెండు	...	126
లోపలి మెట్లు..!	...	129

నా మాట

కవిత్యం నా తత్వానికి పర్యాయపదం

నా బాల్యం, పాఠశాల చదువంతా సరస్వతీ శిశుమందిర్లో సాగింది. సాంప్రదాయాల పట్ల, భాష పట్ల, భావుకత్వానికి ఆనాడే బీజం పడింది.. సంస్కారం నేర్చిన నా స్కూల్ ని, తెలుగు నేర్చిన హైమవతి టీచర్, కీ.శే. రఘునాథాచార్య గార్లను ఈ సందర్భంలో గుర్తు చేసుకోకుండా ఉండలేను. మనసున మెదిలే భావాలను పరిపూర్ణంగా, అనుభూతి చెడకుండా అక్షరాలలోకి అనువదించడం పూర్తిస్థాయిలో దుస్సాధ్యం. మన ఎదలోతుల్లో కదలాడే భావాలకు, ఒకానొక సందర్భం మనలో చెలరేగే హర్షాతిశయాల్ని, ఒకానొక సంఘటన మన హృదయాన్ని కలచివేసిన భావోద్వేగాల్ని అక్షరాలుగా కాగితం పొత్తిళ్ళలో పరవడం ఒక మధురానుభూతి. ఊహ తెలిసినప్పటి నుండి భావాస్వాదన ఉన్నా ఊహలకు అలోచనల రూపు ఇవ్వగలిగే వయసు, స్థాయి వచ్చినప్పటి నుండి కన్నీటి కెరటాల్ని, ఆనందపు అర్ణవాలని డైరీల్లో రాసుకుని దాచుకోవడం అలవాటైంది నాకు. పాఠశాలలో సజీవంగా దాచుకోవాలనే నా ఆశతో మొదలైంది అక్షర ప్రస్థానం. అయితే చాన్నాళ్ళు అవి నా డైరీ మడతల్లో, ఎడద పొరల్లోనే ఉండిపోయాయి. అనుకోకుండా ఒకరోజు ఆంధ్రజ్యోతిలో ఒక కవిత

చదివి నచ్చి, కవిత కింద కవిపేరు, ఫోన్ నంబర్ చూసి నాలుగు వాక్యాలు మెసేజ్ చేశాను. అది నా బీవితాన్ని ఓ మలుపు తిప్పుతుందనీ, నన్ను ఓ కవయిత్రిగా నిలబెడుతుందనీ ఊహించలేదు. ఆ కవి సైబాబా గారు. “గోడలు లేని ఇంట్లోకి నువ్వు మారినప్పుడే” అని సాగిన సార్ కవిత చదివాను ఆరోజు నేను కాస్త కోట్ చేస్తూ పోయటిక్ గా పెట్టిన మెసేజ్ చూసి సైబాబా గారు నన్ను ఫేస్ బుక్ లోని కవిసంగమంలో జాయిన్ చేశారు.

డైరీలో రాసుకునే వ్యక్తిగత కవిత్వం కాక, సామాజిక దృక్పథము తో కవితలు రాయాలని, అవి నలుగురిలోకి వచ్చినప్పుడే ఆ భావాలు విలువను సంతరించుకుంటాయని సైబాబా గారు సూచించారు. సార్ ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం నాలో ఆత్మవిశ్వాసం నింపింది. అప్పటిదాకా ఫేస్ బుక్ అంటే ఒక అనంగారక పదార్థంలా చూసిన నేను కవిసంగమంలో కవితలు చదువుతూ, నా కవితలు సోస్ట్ చేస్తూ పంచుకోవడంలో ఉన్న ఆనందాన్ని ఆస్వాదించడం మొదలు పెట్టాను. కవిత్వపు దారి చూపిన సైబాబా గారికి హృదయాక్షరాల లక్ష వందనాలు.

“గాలి గాలిగానే ఉంటుంది వేణువు నుంచి రాగమై రవళించే దాక.. చిందరవందరగా సాగే గాలుల్ని స్వరపరిచే వేణువు లాంటి సాధనం ఒకటి కావాలి.. రాగాలు రంజితాలై రవళించాలంటే” అలాంటి ఒక వేదిక కవి యాకూబ్ సార్ ఇచ్చారు. డైరీలో రెప రెపలాడే భావాలు కవితలై రూపు దాల్చుకున్నాయి. సంపుటిలా సంతోషాన్ని సంతరించుకున్నాయి. కవిసంగమం నాకే కాదు నాలాంటి వర్తమాన కవులందరికో ఊపిరిపోసింది. పారాడే పసిపాపాయికి ఊతమివ్వడమే కాదు వేలు పట్టుకొని గమ్యం దాక నడిపించి ఈరోజు ఈ కవితా సంపుటి ముద్రణ నుండి ఆవిష్కరణ దాక అడుగడుగునా సహకారం, స్త్రోవాన్ని అందించి స్వప్నాన్ని సాకారం చేసిన సహనశీలీ, సాహార్థ బీవి యాకూబ్ సార్ కి శతకోటి వందనాలతో నేను ఆజన్మాంతం ఋణపడి ఉంటాను.

‘రవి గాంచనిచో కవిగాంచు’ అంటారు. కానీ ‘కవిసంగమం’ ద్వారా అజ్ఞాతంలో వున్న కవులను ప్రపంచం కాంచేలా చేసిన ఘనత యాకూబ్ సార్ ది.

ఆ పచ్చని చెట్టుపై వాలి కూయడం నేర్చుకున్న పిట్టలెన్నో. నా కవితలకు విశ్లేషణ చేసి నాలో నమ్మకాన్ని పెంచిన నారాయణ శర్మ గారికి, పుష్యమి సాగర్ గారికి, కాసుల ప్రతాప రెడ్డి గారికి మరియు కవిసంగమంలో నా కవితల్ని చదివి, వ్యాఖ్యానాలతో నన్ను ప్రోత్సహించిన వర్మ కలిదిండి అన్నయ్య, కృష్ణమణి తమ్ముడికి, అరుణ నారదభట్లగారు, కపిల రాంకుమార్ గారు మొదలైన కవిసంగమం మిత్రులందరికీ పేరుపేరునా ధన్యవాదాలు. నాకు తెలుగు టైపింగ్ లేఖనిని పరిచయం చేసిన కట్టా శ్రీనివాస్ గారికి, యశస్వి సతీష్ గారికి మరియు కవిసంగమం నిర్వాహక సభ్యులందరికీ పేరుపేరునా ధన్యవాదాలు.

పుస్తకం వేయమని ప్రోత్సహించి కవర్ పేజీ పెయింటింగ్ వేయించి ఇచ్చి, ముందు మాటలు, కవితల సెలక్షన్ విషయాల్లో నాకు మార్గదర్శకులైన చిన్ననాటి మా సైన్సు మాష్టారు మంచాల వెంకటేశ్వర్లు గారికి పాదాభివందనాలు. దాదాపుగా నా ప్రతి కవితకు ప్రథమ శ్రోతగా అర్ధరాత్రుళ్ళు అపరాత్రుళ్ళు నా భావావేశాల్ని భరించిన మావారు తోట అంజని ప్రసాద్ గారికీ, నువ్వు చెయ్యగలవు అమ్మా అంటూ వెన్నుతట్టిన మా అబ్బాయిలు అనుదీప్, మణిదీప్లకూ ప్రేమపూర్వక ధన్యవాదాలు.

ఇక కవితల విషయానికి వస్తే, నా విషయంలో కవి తత్వమే కవిత్వం, పదునుగా రాయడం అంటే దుయ్యబట్టడం నా మనస్తత్వానికి సరిపడదు. రాయలేక పోవడం అనేది అసమర్థత కాదు నా సహజ సున్నితత్వం. నేను స్త్రీవాదిని కాదు అని చెప్పడం స్త్రీలోకానికి ఆశ్చర్యంగానూ, కాసిత కినుకగానూ ఉండవచ్చు. కానీ స్త్రీవాదం, పురుషవాదం అనే వేరు వేరు భావనలతో నేను ఏకీభవించలేను. నేను మానవతావాదిని. అంతే! దుయ్యబట్టడం, పోరాటాలతో పురుషుణ్ణి గెలవాలనుకోవడానికి స్త్రీ పురుషులిద్దరూ ప్రత్యర్థులు కారు. మనం యుద్ధరంగంలో కాదు ప్రశాంతమైన జీవిత మైదానంలో ఉండాలన్నది నా భావన. అందుకే

ప్రతీది సున్నితంగా చెప్పే ప్రయత్నం చేసాను. యుద్ధాల వల్ల వచ్చే విజయం సమైక్య వైరాగ్యాన్నీ మోసుకొస్తుంది. ఒక కుటుంబంలోని వ్యక్తుల పరస్పర సంబంధాలు, అనుబంధాలు ఇంకా విస్తృతంచేస్తే సమాజంలోని మనుషులందరి మధ్య ఉండే భేషజాలు, వైరాలు, అవసరాలు ఆరోగ్యకరమైన అనుబంధ వాతావరణం ఏర్పరుచుకోగలిగే విజ్ఞత మొదలైన వాటన్నంటికి వర్తిస్తుంది. పరస్పర అవగాహన, అనుబంధాలు, మనస్ఫూర్తిగ ప్రేమించడం, పరిపక్వతతో క్షమించగలగడం మనసారా నవ్వుకోవడం... వీటిని మించిన విజయాలు జీవితానికి ఏమీ ఉండవని నా భావాల వాదన. అనుభవానికి ఎంత వయసుందో ఈ కవితలకీ అంతే అనుభవం ఉంది. 'ఆడపిల్ల వర్యాస్ చిన్ని ఆశ', 'జూరకే కన్నీరు', 'విగతం' మొదలైనవి అలాంటి అనుభవాల్లోంచి వచ్చినవే. 'చిద్రమైన చిత్తరువులు' నా చుట్టూ ఉన్న ఆడవారి దయనీయ బతుకులనుండి నాలోకి ప్రవహించిన కన్నీటి ధారలు. కొడిగడుతున్న మానవసంబంధాల వల్లే అన్ని అనర్థాలు సంభవిస్తున్నాయని నా భావన. బతుకులో నాకు అనుభవాలు, భావాలు సమాంతరంగా సాగాయి చెప్పుకున్నవే తప్ప చెప్పినవి కావు. తలుచుకున్నవి కొన్ని, కలచివేసినవి కొన్ని, తొలిచేవి కొన్ని కదిలించేవే తప్ప కుదిపేసి కావు. అనుబంధాల మధ్య ముందరి భావగాంభీర్యతతో పాటు వెనకాల ప్రేమ లాలిత్యాన్ని స్పృశించే ప్రయత్నం, ఏది ఉండడం వల్ల ఇక ఏదీ లేకపోయినా పూర్ణత దొరుకుతుందో ఆ పరిపూర్ణతని సాధించే దిశగా చిరుప్రయత్నం. ఆదరిస్తారని ఆశిస్తూ...

పీ

నిర్మల

09.09.2014

ముందుమాట

తోటలోని 'లోపలిమెట్లు' నిర్మల కవిత్వం

వచన కవిత్వం. ఇది రెండు పదాలతో ఏర్పడిన సమాసం. మొదటి మాట రూపానికి సంబంధించింది అయితే, రెండో పదం సారానికి చెందినది. వచన కవిత్వంలో వచనం శరీరం మాత్రమే! ఇక కవిత్వం దాని ఆత్మ. ఇవాల్టి వచనకవులు చాలా మందిలో శరీర దృష్టి ఎక్కువ, కవిత్వాంశ తక్కువ. ఈనాటి కవులందరూ ఈ అపవాదును మోయాల్సిన అవసరం లేదు. చాలా మంది దీనికి అపవాదం కూడాను వచనకవిత్వం అంటే పంక్తుల్ని పేర్పడం కాదనీ, చరణాలు కూర్చడం కాదనీ, కవిత్వమంటే పాఠకుల గుండె గూటిపట్టు కొంతైనా సడలించగలగాలనీ మనం తోట నిర్మలారాణి కవిత్వం చదివాక తెలుసుకుంటాం. ఇంతకీ కవిత్వానికి కావాల్సిన సరుకులు ఏమిటి? సున్నితత్వం, సహృదయత, భావావేశ పరవశత్వం, ఊహాశాలీనత, సృజనాత్మకత మొదలైన వనరులు అన్నీ కవిలో ఉండాలి. దార్శనికత కూడా అవసరం. సమాజం పట్ల, జీవితంపట్ల, కవిత్వం లేదా సాహిత్యం పట్ల నిండైన ఒక అవగాహన

కావాలి. సునిశిత పరిశీలనా దృష్టి అలవడాలి. ఒక్క ముక్కలో కవి ఋషి కావాలి. కవిత్వం రాస్తున్నప్పుడు బాహ్యస్పృతి కోల్పోవాలి. భావసమాధిలో మునిగిపోవాలి. తోట నిర్మలారాణి అట్లా బాహిరస్పృహ కోల్పోయి బయట తలుపులు అన్నీ మూసుకుపోగా ఒకానొక అద్వితీయ భావస్థితిలో 'లోపలి మెట్లు' చూస్తున్నది. ఆమె అర్థనిమీలిత నేత్రాలతో ధ్యానముద్రలోకి ప్రవహించగానే బయటి ప్రపంచం ఉత్తదే అని తేలిపోయింది. తన లోలోపలి ప్రపంచం తెరచుకోవడం చూసి విస్తుపోయింది. ఆ ప్రపంచం తనకు ప్రశాంతతను కల్పించింది. సంతోష సంత్రాసాలనూ, ఘేద మోదాలనూ, సుఖదుఃఖాలనూ సమానంగా భరించగల్గిన ఒక సమదృష్టిని ఇచ్చింది, సంయమనం నేర్పింది. స్థితప్రజ్ఞత్వం అందివచ్చింది. మనం మనలోలోపలికి వెళ్ళినప్పుడే, అంతర్లోకాల్లో విహరించినప్పుడే, మన అంతర్వేత్రం వికసించినప్పుడే, అంతరాంతరాళాల్లోంచి భావసముద్రం ఎగసి వచ్చినప్పుడే ఋషిత్వం పొందుతాం. కవిత్వం చెబుతాం, అదుగో, అచ్చం అలాంటి లోపలి ప్రపంచాల్లోంచి కవిత్వం సునాయాసంగా చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్న ఔత్సాహిక కవయిత్రి తోట నిర్మలారాణి.

నేను తోట నిర్మలారాణి కవిత్వాన్ని ఎత్తిచూపడమో, పరామర్శించడమో చేయనుగాని ఆమె కవిత్వ లక్షణాల గురించి కొన్ని కబుర్లు చెబుతాను. పరిణతి చెందిన వచనకవుల్లాగా కవిత్వం చెప్పడం ఈవిడకు పుట్టుకతో వచ్చిన విద్య. స్త్రీ గురించి రాసినా, ఆశావహ దృక్పథం గురించి రచించినా, అశ్రుబిందువు గురించి చెప్పినా, వసంతం గురించి విప్పినా, పండుగ గురించి ఏకరువు పెట్టినా, పెళ్ళి ప్రాశస్త్యం గురించి వివరించినా.. ఇంకా అనేకానేక అంశాలను పట్టించుకున్నా ఆమెది కవిత్వంలో ఉదాత్తభాష. ఒక లోకోత్తర ఉక్తి వైచిత్రి. నిర్మలారాణిలో పుష్కలమైన పదసంపద

ఉంది. అందుకే కవిత్వ శిల్ప రహస్యాలు బాగా తెలిసిన అనుభవజ్ఞురాలిగా చేయి తిరిగిన రచనలు చేస్తుంది. చాలా మంది దృష్టిలో కవితం అంటే అర్థమే! కానీ కవిత్వం వాగర్థాల మేలి కలయిక. అర్థమూ, శబ్దమూ రెండు అవసరం. ఆ స్పృహ ఈ విడలో ఉంది కనుకే ఇంత శాబ్దిక సంపత్తి ఈ సంపుటిలో కన్పిస్తుంది. దేన్ని కవిత్వం చేయాలో, ఎట్లా చేయాలో బాగా తెలిసిన అమ్మాయి ఈమె. పదాన్ని ఒడుపుగా వాడడంలో నైతేనేమి, శబ్దసంవిధానంలో మెలకువలు పాటించడంలోనైతేనేమి నేర్పరులాలూ నిర్మల. ఈమెలో ఉన్న ఇంకొక విశిష్ట గుణం ఏమంటే... స్త్రీ సహజమైన సున్నిత సంవేదనలకు అక్షరరూపం కల్పించడం. ఈమె రాసిన చాలా కవితల్లో వస్తువు స్త్రీమూర్తి. ఆర్థంగా, మార్దవంగా స్త్రీ వట్ల అపారమైన సహనుభూతితో రాయడం ఆమెలోని సంస్కారానికి తార్కాణం. నిర్మలారాణి కవిత్వాన్ని చదివి ఆస్వాదించవలసిందే! నిజానికి నా దృష్టిలో నిర్మల కవిత్వానికి ముందుమాటలూ, ముఖచిత్రాలూ అఖర్లేదు. మొదటి సంపుటితోనే తనేమిటో నిరూపించుకోవడానికి కవితాలోకంలోకి ప్రవేశిస్తున్న ఈ కవయిత్రిని అభినందిస్తున్నాను.

- డా॥ నలిమెల భాస్కర్

(కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహీత)

ముందుమాట

స్త్రీవాద కవిత్వంలో భిన్న స్వరం

తాత్వికార్థంలో నిర్మల పూర్తిస్థాయి సెమినెస్టు కాకపోవచ్చు. పితృస్వామ్య , పురుషస్వామ్య వ్యవస్థను పునాదులతో పెకిలించాలని భావించక పోవచ్చు. కానీ ఆ ప్రభావంలోంచి లేచిన స్వరమే. ఆమె పురుషుణ్ణి నిరాకరించదు. శత్రు భావంతో చూడదు. పురుషుడు తనను స్నేహభావంతో చూడాలని, శరీరంతో పాటు మనసుతో కౌగిలించుకొని ఆర్థంగా, ఆర్థితో, ఆవేదనతో ఆశిస్తుంది.. ఒక్కోసారి ధిక్కారంతో ప్రశ్నిస్తుంది. ఇప్పటివరకు వచ్చిన తెలుగు స్త్రీవాద కవిత్వం తాత్విక స్థాయిలో పురుషుణ్ణి ప్రశ్నించింది. ఆ స్థాయిలోనే పురుషుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఆత్మరక్షణలో పడ్డాడు. నిర్మల కవిత్వం పురుషుడి మేధను కాదు హృదయాన్ని తాకుతుంది. పురుష హృదయాన్ని క్షాళనం (కెదార్నిస్) మీద గురిపెడుతుంది. “తాను నిజమై.. నేను నీడ ” ను కావద్దంటుంది. “జంటకన్నుల చూపు ఒకే వింటిశరమై/ పలికే గొంతుకలో ప్రతిస్వరమూ ఇద్దరిదీ ” కావాలంటుంది.

తెలంగాణ లో మధ్యతరగతి స్త్రీ ఆవిర్భవించడం 1960 ల నుంచే మొదలైనా ఆధునికతను సంతరించుకున్న మధ్యతరగతి స్త్రీ ఆవిర్భావం 1980

లో నుంచి ఆర్థిక సరళీకరణ కారణంగా స్త్రీల రిజర్వేషన్ల కారణంగా విస్తృతి చెందింది. ఈ 90 ల తరానికి చిందిన ప్రతినీధి నిర్మల. నిర్మల కవిత్వం రెండు మూడు సంవత్సారాలదే అయినా ఈమె కవిత్వం 1980 ల నుంచి స్త్రీ మానసిక స్థితి పరిణామానికి ప్రాతినిధ్య స్వరం..

తన తొలి కవిత “ఆడపిల్ల / చిన్ని ఆశలో స్త్రీ స్వేచ్ఛ నిరాకరణను హృదయం ద్రవించే ముగింపుతో చెపుతుంది. “చిద్రమైన చిత్తరువులు” కవితలో విభిన్న వర్గాల స్త్రీ జీవిత చిత్రాలను స్త్రీ దక్కోణం నుంచి ఆవిష్కరిస్తుంది. ” నేను కాదన్నానా? “కవిత పురుషుడి నుంచి స్నేహశీలతను కోరుతూనే సున్నితంగా మందలిస్తుంది. స్త్రీగా తనకు కన్నీటికి అబేధాన్ని ప్రకటిస్తుంది (జారకే కన్నీరూ ..!) అదీ ఆర్థంగానే.

”ముద్దు” కవిత ఒక బ్రేక్. సాంప్రదాయిక స్త్రీ నుంచి ఇది ఒక డిసార్చర్. .”అధధాలపై ముద్దు.. అతని సంతకంలా...” అంటూ మనసు లోతుల్లోకి పాతాళగరిగి వేసి బయటికి గుంజుకొస్తుంది. పాతాళగడ కొండలతో కన్నీరు కార్చే ఆమె లోపలి కండరాల్ని గుంజుకొస్తుంది.

కేవలం ఒక స్త్రీగా కాక , ఒక మనిషిలా మనిషిలో తెలియని యెదో వెలితినీ, అసంతృప్తిని , అసహజత్వాన్ని పలుకుతుంది. తన పేరులాగ మనుషులు ఎందుకు నిర్మలంగా ఉండరు? నిర్మలత్వాన్ని కప్పివేసే ఈ నాగరికత ఏమిటి? అని కలత చెందుతుంది.. కలవరపడుతుంది. ”ప్రేమంటే“ అనే కవితలో అసలైన ప్రేమకు నిర్వచనం చేసే ప్రయత్నం చేస్తుంది .. ఇక్కడ కూడ నిర్మల అనుభవంలోంచే మాట్లాడుతుంది. సిద్ధాంతాల జోలికి వెళ్ళదు. జీవితాన్ని అనుభవించాలని, జీవితం ఆనందమయంగా సాగాలని,..ఆంక్షలు, చిత్రాలు లేకుండా మనసుకు నచ్చిన విధంగా జీవించాలనే ఆకాంక్షను వ్యక్తం చేస్తుంది. అక్కడకడా తనకెవరూ లేరనే ఏకాకితనాన్ని, ఒంటరితనాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది. స్త్రీ అంతరంగాన్ని ఆవిష్కరించే అద్దం ఈ సంకలనం. ప్రపంచం నుంచి పురుషుడి నించి స్త్రీలోని వ్యవస్థీకృత స్త్రీ నుంచి ఆనందమయ ప్రపంచంలోకి

మెట్లు నిర్మించాలన్న సంకల్పం ఈ సంకలనం. ఆ మెట్లు ఈ రెండు ప్రపంచాల మధ్య సాహిత్యత వెల్లివిరిసే విధంగా ఉండాలనే భావనను నిర్మల "వెన్నెల"తో సంకేతించింది.

నిర్మలలో మంచి బావుకతా చెలిమె ఉంది. అక్షరాల వెంట నడిచే ఒడవని ఊట ఉంది. అది అక్షరాల్ని అద్దకొని కవిత్వంగా బయల్పడుతుంది. ఆమెలో ఒక గొప్ప ఫైర్ ఉంది. అది సమస్త లోక కల్మషాన్ని భస్మం చేస్తూ కవిత్వంగా వెలువడుతుంది.

కొన్ని కవితల్లో వచనం పాలు ఎక్కువైంది. దాన్ని తొలగించి మరింత షార్ప్ కావాలి. అట్లా షార్ప్ అయి మరిన్ని కవితా సంపుటాలు తేవాలని ఆకాంక్షిస్తూ , అభినందిస్తూ , ఆహ్వానిస్తూ ..

- డాక్టర్ సుంకిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి

ముందుమాట

కవిత్వంలో సరికొత్త స్వరం

నిర్మలారాణి తొలి కవితా సంపుటి ఇది నిఖార్షయిన, నిజాయితీగల నిర్మలమైన ఉరవడితో సాగిన కవిత్వమిది. గులకరాళ్ళు, ప్రవాహానికి స్వచ్ఛతను చేకూర్చినట్లే, ఈమె జీవితానుభవాలు, సామాజికానుభవాలు కవిత్వానికి రాణింపును తెచ్చాయి.

ఒక స్త్రీగా, ఒక మానవతావాదిగా, ఒక సామాజికురాలిగా, ఒక కవయిత్రిగా, ఒక భవిష్యత్క్రాంతదర్శినిగా, తాననుకున్న, అనుభవించిన, ఊహించిన, ఆకాంక్షించిన అన్ని భావనలూ, అనుభూతులను కవిత్వవస్తువులుగా మలిచింది.

స్త్రీవాద సాహిత్యం తెలుగునాట 80'ల తర్వాత ఉధృతమై, అనేకమంది రచయిత్రులకు ఉత్సాహం నింపి, కథ, కవిత, నవల, నాటక, కాలమ్, ఏకాంకిక వంటి వివిధ సాహితీ ప్రక్రియలతో తెలుగు సాహిత్యంలో తన భూమికను నిర్వహించింది.

సమాజపు ఆలోచనా సరళిని మార్చింది. మారాల్సిన స్థితిని వివరించింది. స్త్రీ, పురుషుల సమానస్థితి కోసం, మానవత్వపు విలువలను ప్రోదిచేసింది. స్త్రీకూడా సాటిప్రాణి అనే అవగాహనను కల్పించింది. ప్రధాన సాహితీ స్రవంతిలో భాగమై కలగలిసి పోయింది. ఆ కాలంలో రచయితలు చాలామంది, చాలావరకు, తమనుతాము సెల్ఫ్‌చెక్ చేసుకొంటూ రచనలు చేశారు. పదాలను వాడేటప్పుడు స్త్రీని చులకనగా చూసే మాటల్ని వాడకుండా జాగ్రత్త పడ్డారు.

స్త్రీవాదులంటే కేవలం స్త్రీలేకాదు. స్త్రీలస్థితి మెరుగు పడాలని, స్త్రీలపక్షాన నిలబడి, సాటిమనిషిగా, గుర్తించాలని తపనపడే, కృషిచేసే వారందరూ స్త్రీవాదులే. ఈ భావాలు బలంగా ఉన్న పురుషులు కూడా స్త్రీవాదులే.

స్త్రీ పురుషులిరువురూ పరస్పర గౌరవంతో, సమానులేనన్న స్పృహతో హాయిగా జీవించాలన్నదే స్త్రీవాదుల ఉద్దేశ్యం. జెండర్ వివక్ష, ఇంటిచాకిరి, ఆర్థికస్వేచ్ఛ, సమానత్వం, స్వేచ్ఛ ఇలాంటి కొన్ని విషయాలతో పాటూ లైంగిక స్వేచ్ఛకూడా ఉండాలన్నది స్త్రీవాదుల వాదన. రాడికల్ ఫెమినిస్టులు, లైంగిక స్వేచ్ఛను కోరేవారు చాలా కొద్దిమంది. లైంగిక స్వేచ్ఛ అంటే, సరైన అవగాహన లేక విశృంఖలమైన స్వేచ్ఛ అని భావించిన కొందరు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ, స్త్రీ వాదులంటేనే లైంగిక స్వేచ్ఛ కోరేవాళ్ళని, కుటుంబ విద్వేషులనే ప్రచారాలు మొదలు పెట్టారు.

నిజానికి, స్త్రీ వాదులు కుటుంబ విద్వేషులుకారు. సమానస్థితిని అనుభవిస్తున్న కుటుంబాల్లో, భార్యాభర్తలు, పిల్లలు చాలా ఆనందంగా జీవిస్తున్నారు. కుటుంబంలో ఉన్న బీటలను చూపిస్తూ, లోపరహితంగా కుటుంబముండాలనే భావనే వీరిది.

ముందున్న తరాల నుంచి నేర్చుకున్న జ్ఞానంతో మాతరం స్త్రీవాదులయ్యారు. ఈ మధ్యకాలంలో మళ్ళీ స్త్రీవాదమంటే తెలియజెప్పాల్సిన స్థితి వస్తోందనిపిస్తుంది. ఇంత ఉపోద్ఘాతమూ నిజానికి ఇక్కడ అవసరం లేదు. కాని, క్రొంగొత్తగా కవిత్వం రాస్తున్న నిర్మల కూడా ఒక చోట 'నేను స్త్రీవాదిని కాను' అని చెప్పుకోవడం బాధనిపించింది. స్త్రీవాదిని గర్వంగా ప్రకటించుకోగలగాలి కానీ, అదేదో నేరం కాదు కదా అని, ఇంత వివరణ ఇవ్వాల్సివచ్చింది. మనషులందరూ మానవత్వంతో ఏ వివక్షలూ లేకుండా కలిసిపోయిగా జీవించగలిగే స్థితికోసం పోరాడేదే ఫెమినిజం.

ఇక, నిర్మలా రాణి కవిత్వపు తోటలోకి ప్రయాణిస్తే.. ఈమె కవితల్లో పదాలలాలిత్య మెక్కువ. బాల్యం నుంచే కోల్పోతున్న హక్కుల్ని గురించి ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. స్త్రీలు పొగొట్టుకుంటున్న బాల్యాన్ని గురించిన తపన కనిపిస్తుంది. భావోద్వేగం ఎక్కువగా ఉంది. ప్రకృతి ఆరాధకురాలు. కఠినమైన విషయాన్ని కూడా సున్నితంగా మలచాలని ప్రయత్నిస్తుంది. అక్కడక్కడా కొన్ని పాటల రూపంలో రాసినవీ వున్నాయి.

రాసే వీలులేని, రాయడానికి సమయం లేని, రాయనిచ్చేస్థితి లేని, రాతను అర్థం చేసుకోలేని, రాయడమంటే వ్యసనమనీ, విమర్శించే కుటుంబ వాతావరణం లోంచి, స్త్రీలు ఎంత వేదనపడి, అక్షరాలను ఒడిసి పట్టుకుంటారో ఈమె కవిత్వం చెబుతుంది.

జీవితానుభవాల్లో స్పృష్టత ఉంది. ప్రేమరాహిత్యం మనిషి నెంత దుఃఖానికి గురిచేస్తుందన్న వాస్తవం వుంది. పుట్టినిల్లు, మెట్టినిల్లుల నడుమ నలిగిన స్త్రీమనసు ఇంటినే కోల్పోవాల్సి వస్తుందనే దుస్థితిని తెలియజెప్పడమూ వుంది.

వీచే గాలిలా, పూచేపూవులా, నవ్వే చెలిమిలా, నడిచే పాయలా,

స్త్రీల బతుకులు ఉండటం లేదు. రాయడమంటే నేరం కాదు. జీవిస్తున్న లక్షణాన్ని కలిగి ఉండడమే అంటోంది నిర్మలారాణి.

గమృత్రేమిటంటే, చాలావరకు నిర్మల కవిత్వంలో వ్యక్తీకరించిన భావాలన్నీ స్త్రీవాద స్పృహతో ఉన్నవే. కానీ చుట్టూ ఉన్న మనుషులు, స్త్రీవాదిగా ముద్ర వేసేస్తారన్న బెరుకుతో తాను చేసిన ప్రకటన అయిఉండవచ్చు.

స్త్రీల నమన్యలు స్త్రీలు అర్థం చేసుకున్నంతగా, వ్యక్తీకరించగలిగేంతగా ఇతరులు చేయలేరు. అందుకే నిర్మల కవిత్వం ఆ సహజత్వం వల్ల చిక్కనైంది. కవిత్వ వస్తువులు కూడా బలంగా ఉన్నాయి. వ్యక్తీకరణలో మరింతగా కృషి చేయాల్సిన అవసరమైతే వుంది. పాదాలనడకలో చిన్న చిన్న మార్పులు చేసుకోగలగాలి. కవిత్వ అధ్యయనం అవసరం.

‘ఆడపిల్ల వరెస్ చిన్ని ఆశ’ కవితలో గడ్డకట్టిన దుఃఖం వుంది. నిస్సహాయత ఉంది. ఆకాశంకింద, ఆరుబయట స్వేచ్ఛగా పడుకుందామనుకున్న చిన్ని ఆశ తీరడానికి ఆమె పడిన ఘర్షణ కనిపిస్తుంది. అన్ని వయస్సుల్లోనూ, అజమాయిషీల్లోనూ ఆ కోరిక తీరనే లేదు. చివరికి ప్రాణం పోయాక ఆరుబయట అరుగుమీద వేసారు. అద్భుతమైన కొసమెరుపుతో ‘నాలోశ్వాస లేదిప్పుడు’ అంటుంది.

‘ఛిద్రమైన చిత్తరువులు’ - కవితలో ఏ చరిత్ర కెక్కని సగటు వ్యధా చరితలు, ఊరడించిన కొద్దీ ఊరే కన్నీటిచెలమలు’ - అంటుంది.

పురుషుడి పెత్తనం ఏయే ఘడియల్లో ఎలా ఉంటుందో ‘నేను కాదన్నానా’ కవిత వివరిస్తుంది.

గ్లోబలైజేషన్ నేపథ్యంలో జీవనస్థితిని కోల్పోయిన మనుషులంతా భ్రమల్లో, అబద్ధాల్లో బతుకుతున్నారని నిర్వేదంగా చెబుంది. 'ఇది-జీవితమేనా' కవితలో అవగాహన ఒరలో ఇమడలేని ఆత్మాభిమానాల కత్తుల్లా కాక ఆత్మీయపు పొదరింట్లో అద్వైతమే ఒకే గుండె గూటిలో ఒదిగిన గువ్వల్లా బతకాలని ఆకాంక్షిస్తుంది.

'చెప్పవే మనసా' - కవితలో తననుతాను అంతరంగంలో వేసుకున్న ప్రశ్నలున్నాయి. (స్త్రీని చులకనగా చూసే నైజాన్ని విమర్శించింది.

పసిపిల్లలు, బాల్యాన్నీ, తల్లి దండ్రుల ప్రేమనీ, అమ్మమ్మా, తాతయ్యల ఆత్మీయతల్నీ కోల్పోయి జీవితాలన్నీ కొల్లగొట్టబడుతున్న వాళ్ళను గురించి ఆర్తితో రాసిన కవిత - 'పాపం పసివాళ్ళు'.

'ఏ' 'గతం' - లోతైన జీవనానుభూతిని తెలియజేసిన కవిత 'అనుబంధాల కోసం పడి చస్తూనో'.

'అస్థిత్యం కోసం చచ్చినట్టు పడుంటూనో
నేను బ్రతకడం మరిచిపోయానని....?'

నిజాలమూటను విప్పిచూపింది. శవసదృశ్యంగా (స్త్రీలు బతకాల్సిన స్థితే వుందన్న విషాద ధ్వనిని ఈ కవిత ఆద్యంతమూ ప్రదర్శించింది.

'నవ్వనా... ఏడ్వనా!?' - వేదాంతం నిండిన కవిత ఇది. చీమ, సాలీడు, కెరటం, ఆకులు - నీటన్నింటితో మాట్లాడుతూ, 'కన్నీళ్ళు నవ్వాయి' అనడంతో కవిత పూర్తవుతుంది. చెప్పిన పద్ధతిలో కొత్తదనముంది.

సమాహాల్లో ఒంటరిగా బతకాల్సినట్లున్న జీవితాల్ని చూసి

ఆలోచనాత్మకంగా రాసిన కవిత - 'తిలాపాపం'

'చీకటి.... చీకటి.... చీకటి....' 'రంగువెలిసిన పండుగ', 'శిథిల పత్రం', 'ముద్దు', 'కాదేది', మరో రెండు... లోపలిమెట్లు, నవ్వుకోకండి స్లైజ్... ఇలాంటి మంచి కవితలు చాలానే ఉన్నాయి.

స్త్రీవాద చైతన్యంతో రాసిన కవిత - ఓతరుణి'. అర్థంలేని ఆంక్షలతో, అంతం లేని కాంక్షలతో, ఆధిక్యపు పురుషాహంకారంతో ఆత్మాభిమానాన్ని కించపరిచి పోరాటబాట పట్టించారు.

మనసు కళ్ళు తెరిచి చూడండి...
 ఇది, మగాడితో చెలగాటం కాదు
 మనుగడ కోసం పోరాటం
 మోజుపడ్డ ఆధిపత్య పోరుకాదు
 గాయపడ్డ అస్థిత్యపు కడలి హోరు
 మేము ధరణి
 మీరు సూర్యచంద్రులు...
 తొలిసాద్దులో మీ చుట్టూ మేము
 మలి సంధ్యలో మా చుట్టూ మీరు
 జీవితాంతం తిరగాల్సిందే,
 సహగమనం సృష్టిగమనం సాగాల్సిందే...!

ఇలా, కవిత్వం మొదలైనప్పుడు 'నేనంటే ఎవర్ని?' స్త్రీ అంటే ఎవరు? స్థితేమిటి? పురుషుడి అసలు స్వభావం ఏమిటి? స్త్రీల బతుకు చిత్రాలేమిటి? వారి వేదనకు ముగింపు లేదా? వారి జీవన విధానాల్లో మార్పురాదా? - ఇలారకరకాల ప్రశ్నలను తన మనసు 'లోపలి మెట్ల' లో వేసుకుంటూ, కవిత్వ రూపాల్ని మార్చుకుంటూ, స్త్రీ పురుషుల సహజీవన సౌరభమే సమాజ ప్రగతికి చిహ్నం అనే నిర్ణయానికి వస్తుంది.

లోపలి మెట్లు

మీరూ చదవండి, ఆలోచించండి. ఇది ఒక ఒంటరి నక్షత్రమైన నిర్మల కవిత్వమే కాదు. సామాజిక దర్పణం కూడా.

తెలంగాణాలో రాస్తున్న స్త్రీల శాతం చాలా తక్కువ అని అనుకుంటున్న కాలంలో నిర్మలరాణితోట తన కవిత్వంలో బలమైన గొంతుగా రావడం ఎంతో సంతోషంగా వుంది.

'కవిసంగమం' వేదికపై కవిత్వం చదువుతూ అందర్ని ఆకట్టుకున్న ఈ కవయిత్రిలో పుష్కలంగా ప్రతిభ దాగివుందని ఆరోజే అనిపించింది. ఇప్పుడిలా కవిత్వ సంపుటితో మన ముందుకు రావడం ఎంతైనా హర్షణీయం.. మనస్ఫూర్తిగా స్వాగతిస్తూ...

- డా॥ శిలాలోలిత

07.05.2014

లోపలి మెట్లు

ఆడపిల్ల v/s చిన్ని ఆశ.... !

ఆరేళ్ళ వయసులో
అల్లరి చేసాను...
డాబాపై
చుక్కలు లెక్కెడుతూ
పడుకుంటానని...
చిన్న పిల్లవి..
చీకట్లో జడుసుకుంటావు అన్నారు

పదహారు ప్రాయాన
మళ్ళీ అడిగా..
పందిరి నీడలో
పడుకుంటానని...
ఈడాచ్చిన పిల్లవి
ఇరుగు పొరుగు చూస్తారన్నారు
వెళ్ళయ్యాక
గోముగా అడిగా...

వెన్నెలో
పక్కెసుకుందామని
ఇల్లాలివయ్యావు
ఇంగితం లేకుండా ఇదేం కోరికన్నారు

అర్జున్లో
ఆశగా అడిగా...
బాబూ... ఆరుబయట
పడుకుంటానురా అని..
ముసల్దానివి
ఆనక ఆయాసపడితే ఆసుపత్రులు తిరగాలన్నారు

అవసాన దశలో
అరుగుపై వేసారు...
చుక్కలలాగే ఉన్నాయి
చూడ్డానికి నాకు కళ్ళు లేవు... !
ఆకాశమూ అలాగే ఉంది..
ఆస్వాదించడానికి నాలో శ్వాస లేదు... !

(భూమిక, ఎన్నీల ముచ్చట్లలో ప్రచురితం)

లోపలి మెట్లు

మనసు దాటని

తెరలు విచ్చుకుంటున్న బింబోదయాలు..

పురులు విప్పుకుంటున్న భావోద్వేగాలు..

అక్కడెక్కడో ఆవలి గట్టున... సుదూరంగా

నింగి నేల కలిసే చోటును ఆర్తిగా చూస్తున్న తడి చూపులు

అప్పుడెప్పుడో నిశీధి అంచున... నిర్మిద్రంగా

మిణుగురులా కనిపించి పాలపుంతలై విస్తరిస్తున్న కాంతి ప్రవాహాలు

ఎక్కడెక్కడో దిగంతాల మూలల్లో.. మంద్రంగా

కనురెప్పల వేళ్ళతో అనుభవాల వీణ మీటుతున్న మాన గానాలు..

ఇప్పుడిప్పుడే కాలానికి మరోపక్క... ఆర్ద్రంగా

విరిమొగ్గె విచ్చుకుంటూ హృదయ వనాలు నింపుతున్న స్నేహ పరిమళాలు

ఊపిరుల వేణువులు

మరుల మందారాలు

ఎదల మంజీరాలు
నయగారాల నయాగరాలు..

ఓహో... !

కనులు దాటని కలలు ఎన్నో
పెదవి దాటని పదములెన్నో
మనిషి దాటని మనసులెన్నో
మదిని దాటని మమతలెన్నో
కలము దాటని కవితలెన్నో.. ఎన్నెన్నో...

లోపలి మెట్లు

అమృత వర్షిణి

చేతి వేళ్లు కదిలి
చెక్కిలి చేరే వరకు
చెమ్మ తెలియలేదు...

బరువెక్కిన గుండె
తేలికైన హాయి సోకే వరకు
ఆ స్పృహ లేదు..

నువ్వు ఆవేదనంటావు
నేను ఆర్ద్రత అంటాను...

శతాబ్దాల చేదు అనుభవాలలో
సమసిపోయిన స్పందనల స్పృతుల్లో
చేజారిన జీవపు వ్యధల్లో
ఓంటరితనపు చిత్రవధల్లో

కౌటిల్యపు లోకం తీరుల్లో
కారిన్యపు కాలం తీరుల్లో
అవాంఛనీయ ఘటనల్లో.
అశక్తపు ప్రతిఘటనల్లో...
ఒలికి పోతున్న జీవన సుధల్లో
ఓడిపోతున్న మనసు సాదల్లో...
చెలియలి కట్ట దాటి
చెక్కిట జాలువారుతున్న
ఒక్కో చుక్కా రాల్చుతున్న
గత జ్ఞాపకాల మాలిన్యంలా
మబ్బు వీడిన గగనపు ప్రశాంతతలా
నిశి తొలిగిన నీలి కన్నుల నిర్మలతలా

జీవితపు ప్రతి పరీక్షలో
ప్రతీక్షలో

పాడి బారిన నా గుండెల్లో
తడి నింపిన ఆత్మీయతా..
ఓ అమృత మూర్తి...!
అశ్రు బిందువా...
నీకు జోహార్లు...!

చిద్రమైన చిత్తరువులు

సూది కన్నంలో దూరిన మసక చూపుల దారమై..
కుట్టుమిషన్ పై పాదాల భారమై
గడ్డకట్టి కరిగే గర్భసంచుల ప్రావమై..
పూటల చేటల్లో రోజుల్ని చుట్టే బీడీ ఆకులై..
గుండె గొట్టంలో కూరే కాలే వాసనలై..
పొలాల్లో వంగిన నడుములై..
కార్ఖానాల్లో కందిన చేతులై..
మోకాళ్ళ మూలుగుల్లో వాడ వాడలూ తిరిగే
గంపల కింద అణిగే శిరసులై..
తోపుడు బండితో చిరిగే కాలి చెప్పులై..
వీపున మోసే పసికూనల జోలలై..
లేచే సాధాల నిర్మాణాల కింద నలిగే పునాదులై..
పైకి కిందకి తిరిగే తట్టల్లో రాటుదేలిన కంకర రాళ్ళై..
అంటు తోమే అరచేతుల్లో అరిగిపోయిన జీవన రేఖలై
సానికొంపల సావాసాల్లో చిక్కిన తిరుగుబోతుల
ఆకలి తీరుస్తున్న సతీ సక్కుబాయిలు..

వైద్యపు వైతరిణీలు దాటి తాగుబోతులను
బ్రతికించుకుంటున్న సతీ సావిత్రిలు...

జూదాలకో, విలాసాలకో వీధినపడ్డ
కనిపించని చంద్రమతి మాంగళ్యాలు...

ఎవడి పాపాన్నో పేగుబంధం తెంచలేక
పెంచుతున్న పెళ్లికాని తల్లులు.. !

సారా రక్కసో, వలస పిశాచో మింగిన పసుపు కుంకుమలు
చెరిపే నుదిటి రాతల వితంతువులు...!

చెమటని చద్దన్నం చేసి రక్తాన్ని భవితకు సోపానం చేసి
సంసారాల్ని సాదే కన్నతల్లులు.. !

కారిపోతూ కరిగిపోతూ ప్రేమల్ని పంచుతూ
ప్రాణం పోస్తున్న అమృతవల్లులు... !

చిద్రమైన స్త్రీ బ్రతుకు చిత్తరువులు.. !
ఏ చరిత్రకెక్కని సగటు వ్యధా చరితలు.. !
ఊరడించిన కొద్దీ ఊరే కన్నీటి చెలిమలు.. !

లోపలి మెట్లు

నేను కాదన్నానా..!?

మగవాడినని పెత్తనం మాని
మనసు నిండా మమత నువ్వు పంచితే
కార్యేషు దాసినే...
నేను కాదన్నానా... ?

వెరిబాగుల దానినని వెక్కిరించక
నా మాట నువ్వు మనసుతో ఆలకిస్తే
కరణేషు మంత్రినే..
నేను కాదన్నానా.. ?

కూరలో ఉప్పు లేదని
సరుకులకు అప్పు తేలేదని
కసిరే కసి నువ్వు మానితే
భోజ్యేషు మాతనే..
నేను కాదన్నానా.. ?
అర్ధరాత్రికి ముందు ఇల్లు చేరితే

మత్తు కళ్ళతో మందు వాసన వెంట తేకపోతే
శయనేషు రంభనే..
నేను కాదన్నానా...?

చేసిన తప్పులపై ఇసుమంత
ప్రశ్నాత్తాపం నీకు కలిగితే
ఘడ్డయినా మనసారా
చేరదీయ గలిగితే
క్షమయా ధరిత్రినే
నేను కాదన్నానా...?

“నాతి చరామి” నువ్వు మరచినా
“నీతి చరామి” నేను మరువను
నీ చేతి బంధమూ.. అనుబంధాలూ
నేను విడువను...
నీరు కంటిని విడిచినా...
రెప్ప కాపాడుతూనే ఉంటుంది..
ఏడుపులోనూ.. నవ్వులోనూ.. !

లోపలి మెట్లు

ఇదీ జీవితమేనా..!?

ఈ ప్రపంచం ఒక త్రిశంకు స్వర్ణము
ఆశల నింగికి వాస్తవాల భువికి మధ్య
వ్రేలాడే మహా దుర్గము

ఇక్కడెవరికీ బంధాలేవు
బాధ్యతల బంధనాలు తప్ప!
ఇప్పుడెవరికీ మధుర క్షణాలు లేవు
కరెన్సీ వెంట పరుగుల్లో మారే తేదీలు తప్ప!

సూర్యోదయాల సుప్రభాతాలు లేవు
కోడి కూతలు అసలే లేవు
సెల్ ఫోన్ మోతలు తప్ప!

సాయం సంధ్యల ఆస్వాదనలు లేవు
సమీరాలు తాకిడులు లేవు
అలసిన శరీరాల నిట్టూర్పులు తప్ప!

గోధూళి వేళలు...
గోరువెచ్చని నీరెండలూ
ఏనాడో మరిచాం...
పెళ్లి పందిళ్ళ సందళ్ళూ
పండుగ సంబరాల లోగిల్లా
మెల్ల మెల్లగా మరుస్తున్నాం...

అరువు తెచ్చుకున్న ఆనందాల్లో
కొనుక్కొచ్చుకున్న అనుబంధాల్లో
చీకటి వెలుగుల మధ్య
నీడల్ని మోస్తూ...
మనిషికి మనసుకూ మధ్య
గోడల్ని కడుతూ...
వెలుగుల్లో కళ్ళు మూసుకొని
చీకట్లో కళ్ళు పొడుచుకొని
బ్రతుకుతున్నామని భ్రమిస్తున్న మనం
అవసరార్థ అద్వైతంలో
అబద్ధపు పాత్రధారులం... !

లోపలి మెట్లు

బేలగువ్వ జాలిపాట

లిస్త పాటు కళ్ళ మూస్తే
చుట్టూ చుట్టేసి చీకటి...
మనసు లోతుల్లోంచి
వెల్లువయ్యే నిశి..
తనువంతా పరుచుకొని
పొరలు పొరలుగా
తడువుతూ తడుముతూ
వెక్కిరిస్తూ వేదనవుతూ
వికటాట్టహాసం చేస్తూ
ఒక్క క్షణం స్వప్నమై
మరు క్షణం శూన్యమై
స్థబ్దమై
ఒక్క క్షణం నీరవమై
నిశ్చలమై
నిగూఢమై... నిర్మలమై
ఒక్క క్షణం... ఒక్క క్షణం

నా ఉనికిని ప్రశ్నిస్తూ
పరిహసిస్తూ...
తాను నిజమై
నేను కరిగే నీడై...
కోల్పోయిన నా స్వీయత
దూరపు నెలవంకైతే...
నిండిన మసక చీకటిలో
ఆసహనపు దాహార్తిలో...
ఆరుబయట నేను రాసుకున్న
జాలిపాట విని రాలిన
నక్షత్రలా సామీప్యంలా...
చెదిరిన నది ఒడిలో
నిశ్చల నక్షత్రపు ప్రతిబింబంలా...
కూలిన స్పష్ట సౌధాల
పునర్నిర్మాణంలో
అలసిన బేలగువ్వ
లిప్తపాటు సేదకై
సారించిన చూపుల్లా...

నా భావాలు మనసైన
మనసున్న మనిషిని చేరితే
సాద్దున్నే కలల ముంగిట
పూచే గుబాళింపు వనాలు...
వీచే పులకరింపు గీతాలు...
ఎగిసే జలదరింపు సాగరాలు...
కురిసే పలకరింపు జలపాతాలు... !!

లోపలి మెట్లు

పెళ్ళంటే ఓ తంతు! అంతేనా?

పెళ్ళంటే

పూల పందిళ్ళూ.. సందళ్ళూ
మంత్రాలు... మంగళ వాద్యాలు
విందులు.. వినోదాలు
అంతేనా... ???

ఇంకా..

సన్నికల్లు.. మూడు ముళ్ళూ
ఐరేని కుండలూ.. ఏడు అడుగులు..
ఈ తంతునా.. అంతేనా.. ??

పెళ్ళంటే

ఒక మహా యజ్ఞానికి ఆరంభం.. !
ప్రేమానురాగాలే సమిదలు
అహంకారాలే సమిధలు...!
మగవాడికి

స్నేహాల్ని కుదించి, బయటి సమయాన్ని కుదించి

సంపాదన పెంచుకొని బరువు బాధ్యతలకై
 భుజాలను సమాయత్తం చేయాల్సిన సమయం...!
 తనువులో మనసులో మమతలో బ్రతుకులో
 అర్థభాగం అర్ధాంగికి అంకిత మివ్వాలైన తరుణం...!
 ఆడదానికి..

అమ్మ నాన్నల నీడని పుట్టి పెరిగిన పరిసరాల్ని వదలి
 ఇంటి పేరునూ ఇంటినీ మార్చుకొని
 ఇల్లాలయ్యే దక్షిణాయనం...
 కాపురపు ముంగిట్లో మరుల ముగ్గుల్ని
 మగడి గుండె గుడిలో ప్రేమ దీపం పెట్టాల్సిన పర్వం..
 అలసిన పతికి ఒడితానై ఆలంబన అవ్వాలైన
 ఆత్మీయపు రస కావ్యాంకురం...!

ఒంటరి శిశిరపు “నా” అంతర్దానమై
 “మా” అవతరించే నవ వసంతాగమనం...!

ఒక సహనం ఒక సుగుణం
 సంసారం చేసినపుడే...
 ఒక మార్దవం ఒక ధీరత్వం
 కలిసి కాపురమైనపుడే...

ఒకరు మండు వేసవైతే మరొకరు మల్లెల సౌరభమై...
 ఒకరు ప్రచండ భానుడైతే మరొకరు మలయ సమీరమై...
 ఒకరు మోసపు పర్వతమైతే మరొకరు మాటల జలసాతమై...
 జంట కన్నుల చూపు ఒకే వింటి శరమై..
 పలికే గొంతుకలో ప్రతి స్వరమూ ఇద్దరిద్దై...

లోపలి మెట్లు

అవగాహన ఒరలో ఇమడలేని ఆత్మాభిమానాల కత్తుల్లా కాక...
ఆత్మీయపు పొదరింట్లో అద్వైతమై ఒకే గుండె గూటిలో ఒదిగిన గువ్వల్లా...
బాధ్యతల్ని భరించే వాడు భర్తగా..
భర్తను సర్వావస్థల్లో భరించేది భార్యగా...
సరాగాల సహజావన యానం సాగిన నాడే
“వెళ్ళి” కి సాకారం...
సు సృష్టికీ శ్రీకారం...!!

పసికవిత్వం

ఎండ కాస్తుంది అంటే మాటవుతుంది...
పేద వాడి కాలే కడుపులాగా
విల్లవ వాది మండే గుండె లాగా
ఎర్రటి ఎండ ప్రచండంగా నిప్పులు చెరుగుతోంది
అంటే కవిత్వమవుతుంది
వెన్నెల కాస్తుంది అంటే మాటవుతుంది
పక్షం రోజులు పురిటి నొప్పులు పడి
పున్నమి.. వెన్నెలను ప్రసవించింది
అంటే కవిత్వం అవుతుంది
ఏమిటో ?
అక్షరాల్ని లక్షణంగా లక్ష్యం దాకా
తీసుకెళ్తే చాలనుకున్నా..
కాదు..
అక్షరాన్ని వంగ పెట్టి సాగదీసి
మెలిపెట్టి, వీలైతే రెండు మూడు భాషలు కలగలిపి
మామూలు మనసుకు అంతుబట్టకుండా

లోపలి మెట్లు

మేధావుల మెదడుకు మాత్రమే అర్థమయ్యేలా
వ్రాయగలిగితేనే గొప్ప కవిత్వం !
అమ్మ కడుపు నుంచి అపుడే పుట్టినంత స్వచ్ఛంగా
కలం ప్రసవించిన అచ్చ తెలుగు అక్షరాలను
కాగితం పొత్తిళ్ళలో పరిస్తే చాలానుకున్నా... కాదు.. కాదు..
పదాలకు పదును పెట్టి, సానబెట్టి,
కాసినంత తేనె పూసి, సాములు చేసి
అందాల్సి, ఆనందాల్సి తెరచాటుకి తోసేసి
మాంసపు ముద్దల్ని మాటలుగా చేసి
రక్తపు మరకల్ని, చురకల్ని చుర కత్తులుగా చేసి
గుండెల్లో గుబుల్లా, సెగలూ
కళ్ళల్లో పొగలూ, కన్నీళ్ళూ
తెప్పించగలిగితేనే గొప్ప కవిత్వం !
నేనింకా పసి కూసని
అక్షరాల పొత్తిళ్ళలో హత్తుకునే మెత్తదనమే తెలుసు
మాటల మాధుర్యాలను ఆలకించి
చిందే మమతల బోసి నవ్వులే తెలుసు
అమ్మ వేళ్ళ కదలికల కవితల కితకితలే తెలుసు
రంగుల్ని, వెలుగుల్ని చూసి కేరింతలే తెలుసు
ఆకలోస్తే చీమ కుడితే ఓ క్షణం ఏడ్చి మరచిపోవడమే తెలుసు
ఎదురు నిలవడం, గళమెత్తడం తెలియదు
నిలదీయడం నిగ్గు తేల్చడం తెలియదు.
లయ బద్దంగా నవ్వుడం
రాగ రంజితంగా ఏడ్వడం
ఇంకా నేర్చుకోలేదు...
బుడి బుడి నడకల పసి పాదాలకు

ముళ్ళో, రాళ్ళో తగిలితేనో, దారులే మూసుకు పోతేనో
నెమ్మది నెమ్మదిగా నేర్చుకుంటా పదాల పేరడీ మాటల గారడీ...
ఎ...ద...గా...లి... కదా!!

లోపలి మెట్లు

ఎందుకో..?

చిందే చిరునవ్వుల్లో
ఏ చేదు పుప్పొడి దాగుందోనన్న భయం
విరిసే పువ్వుల్లో లేదు

పలికే మాటల్లో ఏ విషపు అర్థాలున్నాయోనన్న భయం
కురిసే చినుకుల్లో లేదు

వాటేసుకునే బాహువుల్లో
ఏ కుతంత్రం దాగుందోనన్న భయం
మెరిసే తారల్లో లేదు
పూసే పువ్వు.. కూసే కోయిల
మెరిసే మేఘం.. కురిసే చినుకు

గిలిగింతలు పెట్టే పిల్లగాలి
పులకింతలు రేసే పున్నమి రేయి
పల్లవించే చిరు చివురు, సేదతీర్చే సెలయేరు

ఏమీ ఆశించకుండా ఎంత ఆస్వాదించినా
తరిగిపోని అక్షయపాత్రలా అవధి లేని ఆనందాన్నిచ్చేవి
ప్రకృతిలో ఇన్ని ఉండగా.. నిలకడలేని
ఈ మనషుల చుట్టూ తిరుగుతాయెందుకో ఆలోచనలు...???

లోపలి మెట్లు

జారకే కన్నీరూ..!

జారకే కన్నీరూ.. !

నువ్వు నేనూ

ఒకే జాతి వాళ్ళం..

ఒకే భీతి వాళ్ళం..

ఒకే నీతి వాళ్ళం..

ఒకే ఖ్యాతి వాళ్ళం..

మనసుతో

సున్నితత్వం

సన్నిహితత్వం

వరాలైన

శాపగ్రస్తులం... !

బాధ కలిగితే నువ్వు గుర్తొస్తావ్..

బాధ్యతల కోసం నేను గుర్తొస్తాను

వేదనతో నువ్వు ద్రవిస్తావు...

వేచిళ్ళతో నేను ప్రవిస్తాను...

నీ కాపరి
చిరు వేళ్ళే నిన్ను కరిగిస్తాయ్..
నా కాపురపు
గూళ్ళే నన్ను కబళిస్తాయ్..
ఆనంద భాష్పాలని
నిన్నూ
ఆడదే ఆధారమని
నన్నూ
అవుడవుడూ
అరక్షణం
అందలమెక్కిస్తారు
ఆనక
ఆనవాళ్ళు లేకుండా
బయటకు తోసేస్తారు... !
అందుకే...
ఆదమరచి కూడా
జారకే కన్నీరూ... !
నువ్వు నేనూ
ఒకే జాతి వాళ్ళం...
కంటి రెప్ప
తల్లి గర్భం
దాటి రాకూడదు.. రాకూడదు సుమా...!

లోపలి మెట్లు

ఆమె

ప్రాద్దున్నే పాదం ప్రణవ నాదమై
నిశ్శబ్దాల నుండి నిదుర లేస్తుంది...
వెలుగు రేఖల మధ్య సుప్రభాతమై
ముంగిట్లో ముగ్గులొలికిస్తుంది...
స్నానమాడిన కీర్తనమై
తులసి కోటకు మోకరిస్తుంది...

ఆలిగా, ఆమ్మగా సాగే బాటలో
జానపదమై చరిస్తుంది...
రూపులో రమ్యంగా
చూపులో శౌమ్యంగా
మానంలో వేదంలా
మాటల్లో నాదంలా
అతిథ్యంలో అమృత భాండమై
ఆత్మీయతలో అద్వైతమై
అలుపెరుగని స్వేదంలా

అవధితేని సహనంలా
పెనవేసిన బాంధవ్యంలా
కలబోసిన కారుణ్యంలా

జీవన సమరంలో సత్యభామలా
యవ్వన సామ్రాజ్యంలో నిత్య వధువులా
గుంకే పొద్దులో శ్లోకమై
చీకటి దుప్పటి కింద రస కావ్యమై
శృతియై... కృతియై... రతియై...
మూర్తీభవించిన స్త్రీత్వమై...
తరిస్తుంది... !

లోపలి మెట్లు

నేనేంటో తెలిసింది

పరికిణీ కుచ్చిళ్ళు చేత్తో పట్టుకొని
ముంగిట్లో ముగ్గు వేస్తున్నప్పుడు
తెలియలేదు
నువ్వు నన్ను తదేకంగా
తమకంతో చూస్తున్నప్పుడు
తెలిసింది
“స్త్రీత్వం సౌందర్యానికి ప్రతిరూపమని”... !!

కన్నవాళ్ళందరికి దూరం చేసి
అపరిచితమైన అత్తారింట్లో
కట్టి పడేసిన్నప్పుడు
తెలియలేదు
నీ ఇంటి ఇల్లాళిగా వచ్చిన గుర్తింపుతో
తెలిసింది
“కలికితనం కమనీయమని... !”
నీ పనులూ, ఇంటెడు చాకిరీ చేయలేక

సతమతమైన పోతున్నవుడు

తెలియలేదు

ప్రపంచాన్ని శాసించగల నువ్వు నా ఒడిలో

స్వాంతన పొందుతున్నవుడు

తెలిసింది

“ఆడ జన్మ అవురూపమని” !

హాస్పిటల్ టేబుల్ పై ప్రసవ వేదనతో

నరక యాతన పడుతున్నవుడు

తెలియలేదు

నా రక్తంతో రూపుదిద్దుకున్న నీ ప్రతిరూపాన్ని

తొలిసారి స్పృశించినవుడు

తెలిసింది

“మాతృత్వం మహనీయమని”... !

సంసార సాగరం ఈదలేక

విసిగి వేసారిపోయినవుడు

తెలియలేదు

జీవన చరమాంకంలో నా భుజం

నీ జీవితాలంబనైన వేళ

నీ కళ్ళలో “తడి” చూసినవుడు

తెలిసింది

“ఇల్లాలితనం ఇలలో సాటి లేనిదని”...!

లోపలి మెట్లు

నా తపన

తొలి కోడి కూయగానే
వేకువ సొగసు చూద్దామని
ఆత్రంగా తలుపు తెరిచిన
నేస్తమా !
నీ వాకిట మొలిచిన
గడ్డి పరకపై నిలిచిన
మంచు బిందువుని చూసి
నివ్వెరపోకు...

నిన్ను పలకరించాలన్న
నా తపన...
మేనిలో ఇమడలేక
మది లోగిలి దాటి
శ్వాసలో ఎగిసి...
నిట్టూర్చై వెలువడి,
మేఘాలపై పయనించి వచ్చి

నీ ఉనికి సోకగానే
పాఠవశ్యపు సింధువై
ఘనీభవించిన బిందువై
“నీహారికలా”
నీ... హారికలా
నిలిచింది నీ ముంగిట... !!

లోపలి మెట్లు

Missing... Missing...!

పుట్టగానే
తల్లి గర్భంలోని
వెచ్చదనాన్ని మిస్సవుతాం....!

పారాడగానే
సాత్తిళ్ళలోని
మెత్తదనాన్ని మిస్సవుతాం... !

నడవగానే
అమ్మ ఒడి
లాలిత్యాన్ని మిస్సవుతాం... !

ఊహ తెలియగానే
అమాయకత్వపు
ముగ్ధత్వాన్ని మిస్సవుతాం... !

బడికెళుతూనే

కాలం మరిచే
స్వేచ్ఛను మిస్సవుతాం... !

యవ్వనం రాగానే
బాల్యపు
స్పృగ్ధత్వాన్ని మిస్సవుతాం... !

పెళ్లి కాగానే
తొలి యవ్వనపు
స్వచ్ఛతను మిస్సవుతాం... !

బిడ్డని కనగానే
ఏకాంతం లోని
మాధుర్యాన్ని మిస్సవుతాం... !

“ప్రతి శిశిరం నూతనత్వానికి సమాయత్తం”
చేజారుతున్న ప్రతి అనుభవం
మరో తీయని ఆలంబనకు
ఆహ్వానం పలుకుతుందని తెలుసుకుంటే
నైరాశ్యం నీడను కూడా తాకలేదు...
కాదంటావా... ?

లోపలి మెట్లు

చెప్పవే మనసా...

చెప్పవే మనసా...

నేనెక్కడ దారి తప్పాను ?

అంతు లేని ఆంక్షల్లో

అర్థం కాని లోకంలో

చేతులు ముడుచుకు కూర్చుంటే

చేతకానిదంటారు

చేసి చూపుదామంటే

తిరుగుబోతు అంటారు

నష్టితే నలభై అర్థాలు తీస్తారు

ఏడిస్తే ఏదోలా చూస్తారు

కాసింత ఆసరా అడిగితే

అవకాశంగా తీసుకుంటారు

నేనే అంతా సాధించుకొన్నే

అహంకారినంటారు
పలకరోస్తే చాలు
పల్లికిలిస్తారు
హుంకరోస్తే చాలు
నిందలెన్నో వేస్తారు

ఆస్తులూ అంతస్తులే తప్ప
ఆశలూ ఆశయాలు
నాకు లేవంటున్నారెక్కడ
బాధ్యతలు బంధనాలే తప్ప
నా ఏడుపూ... నవ్వు
నావి కావంటున్నారెక్కడ
నిజంగా నాకు నేను ఏమి కానా ?
ఈ జీవితం నాది కాదా... ?

లోపలి మెట్లు

గెలిచి ఓడిన మనిషి

ఆది మానవునించి
అంతరిక్షవాసివై
ఎంత మారావయ్య మనిషి
రాతి యుగం నుంచి
రాకెట్ యుగం దాక
ఎంత ఎదిగావయ్య మనిషి

ఆకాశం అందుకున్నావు
ఓజోసు పొరను చింపేసావు
జాబిల్లవై షికారు చేసావు
జాజివుల వాసన మరిచావు
ఎంత ఎగిరావయ్యా మనిషి... !

అరణ్యాలు చేధించావు
కృర మృగాల చెరపట్టావు
నువ్వే అజీర్తి మృగానివై

అగ్నిలా పచ్చదనాన్ని మింగేసావు
ఎన్ని కాలావయ్యా మనిషీ...!

చలువ రాతి మేడల కోసం
గుట్టల్ని తొలిచేసి
వర్షానికి తలుపులు మూసేసి
పంట సాలాల్ని పచ్చికబయళ్ళని
బీడు భూమిగా మార్చేసి
ఎన్ని కూల్యావయ్యా మనిషీ...!

పుడమి తల్లి మేనంతా
కాంక్రీటు పరిచేసి
వాన చుక్కలకు
వాకిళ్ళు మింగేసి
ఆనక నీ తీరని దాహానికి
అవని గుండె నిలువునా
తూట్లు తూట్లు పాడిచేసి
సాతాళగంగ ఇలకు తెచ్చిన
కలియుగ భగీరథుడివై
ఎన్ని నేర్పావయ్యా మనిషీ...!

ఏసీ గదుల్లో గాలిని బంధించి
మినరల్ ప్లాంటుల్లో నీటిని విడగొట్టి
కడుపు నింపే వంట మంటతో మానేసి
కడుపు కోత పెట్టే విస్తోటనాల్లో వాడేసి
సూర్యున్ని ధిక్కరించి

లోపలి మెట్లు

చీకటిని వెక్కిరించి
దివారాత్రాలు ఏకం చేసి
ఎంత మురిసావయ్య మనిషీ...!

పంచభూతాలతో పరాచికాలాడి
ఏం బావుకున్నావయ్యా మనిషీ...!

తింటే ఆయాసం తినకుంటే నీరసం
పాంటాప్రజోల్ తో భోజనం ఆల్ఫజోమల్ తో నిద్ర
ఎన్ని దాచావయ్య మనిషీ...!

ముప్పైవేళ్ళకే కళ్ళ జోళ్ళు
మెడ పట్టీలు నలభైలో పడి నడుము నొప్పిలూ
అరిగిన మోకాలి చిప్పలూ
ఏం సాధించావయ్య మనిషీ...!!?

తొలిపొద్దు మేలుకొలుపు మరచి
వాలే పొద్దుల్లో జోల పాటలు విడిచి
సహజంగా పుట్టలేక సహజంగా బ్రతక లేక
చివరికి సహజంగా చావనూ లేక
ఏం మిగిల్చావయ్యా మనిషీ...!!

ఆకాశం కుంగి పాతాళం పొంగి
దిక్కుల మధ్యలో బిక్కు బిక్కుమని చిక్కి
ఏం గెలిచావయ్యా మనిషీ...!!

ప్రకృతిని గెలిచానని పగలబడి నవ్వుకు...
వికృతంగా ఓడానని పొగిలి పొగిలి ఏడ్చు...!

అవును..
అప్పుడు నీకెవరూ లేరు రాతియుగంలో
ఇప్పుడు నీకు నువ్వే లేవు...!

(వాగు, మానవత్రికలో ప్రచురితం)

లోపలి మెట్లు

నువ్వు

కనులు మూస్తే
కలల తోటలో నువ్వు...
కనులు తెరిస్తే
కంటిపాపలో నువ్వు...!
కదలి సాగితే
కాంతి బాటవై నువ్వు...
పెదవి కదిపితే
పదాల తేటవై నువ్వు...!
మదిని మీటితే
మధుర గానమై నువ్వు...
యెదను పొదిగితే
గుండె గూటిలో నువ్వు... !

అయినా...
నీ మీద నా కున్న
ప్రేమ తెలియజేయాలంటే
కవితృపు మధురిమలే కావాలా ?
“నీ నీడ పడగానే మెరిసే
నా కనుపాప కదలిక చాలదా... !

పాపం పసివాళ్ళు

అమ్మ పొత్తిళ్ళ మెత్తదనం
మూనైల్ల ముచ్చటే..
మెటర్నిటీ లీవు అయిపోగానే
బాధ్యతల (ప్రేమ..?) బదిలీ..
అమ్మమ్మ బడికో
ఆయమ్మ బడికో...

బడికెళ్ళడం మొదలు
బండెడు సుస్తకాల మోతతో...
తొమ్మిదింటి బడికి
ఏడింటికే బస్సు యాత్ర మొదలు
మొరాయిస్తున్న పసి పాదాలతో..

సాయంత్రం అలసిన కళ్ళతో
ఈసురోమని ఇల్లు చేరితే
గ్లాసుడు పాలు, ఫలహారంతో

లోపలి మెట్లు

రీచార్జి చేసి ట్యూషన్ మాస్టరు ముందు...
హూంవర్స్ రాతలో ఆటసమయంకోత..

పక్క వాటాలో ఎవరున్నారో తెలియని
అసార్ట్మెంట్ సంస్కృతిలో
కంప్యూటర్ మీట నొక్కుతూ
ఆడే వీడియో గేమ్స్..

గెలిచిందెవరు? ఓడిందెవరు?

"YOU WON..!"

కంప్యూటర్ కేక...

అమ్మా... నేను గెలిచానని

వంటింట్లోకి పరిగెత్తితే

ఎలక్ట్రిక్ కుక్కర్ లో రైస్ పడేసి

సీరియల్ ముందు

"don't disturb"

అన్నట్టు

విసురుగా చూసే కళ్ళు..

డాడీ.. అంటే లాస్ టాప్ ముందు

మెడ తిప్ప (లే)ని చూపులు..

ఉమ్మడి కుటుంబాలు విరిగి

బామ్మల కథలు కంచికి సోయే..

ఒకరు లేక ఇద్దరు నినాదంతో

పంచుకోసు సోదరులు కరునాయె...

ఇల్లు విశాలమవుతున్న కొద్దీ

ఇరుకవుతున్న మనసులు

ఎడమవుతున్న బంధాలు..
తల్లి పొట్టపై చేయి వేసి
నిశ్చింతగా పడుకోవాలైన పసితనం
పై కప్పుకు వేసిన కృత్రిమ ఆకాశపు
నక్షత్రాలను చూస్తూ..
ఎదిగి ఎదగని వయసులో
తెలియని ఒంటరితనాన్ని మోస్తూ..

వయసుతో పాటు పెరిగే దూరాలు..
హాస్టల్ చదువుల ఆవలి తీరాలు..
పండుగ సెలవుల నాలుగు రోజులు
స్వంత ఇంటికే అతిథులు..

పెరుగుతున్న జీవన ప్రమాణాల్లో
తరుగుతున్న జీవితపు విలువల్లో
కొరవడుతున్న అత్యీయతల్లో..
కనుమరుగవుతున్న బంగారు బాల్యం

పాపం పసివాళ్ళు..
ఏ శాపానికి బలి వాళ్ళు... ?

లోపలి మెట్లు

ఉన్నట్టుండి...

ఉన్నట్టుండి రాత్రుళ్ళు
ఆలాపించడం మొదలెడతాయ్
చేలు నృత్యంచే
మిణుగురు ప్రదర్శనల్లో..

ఉన్నట్టుండి ఓ కరి మబ్బు
పరిగెడుతూ పరిగెడుతూ
చెక్కిలి చెమ్మకు
నెచ్చెలి అవుతుంది..

ఉన్నట్టుండి కనుపాప స్తంభన
కలల కొలనులో కలువ కదలికవతుంది..

ఉన్నట్టుండి నిశి నిదురించిన నిశ్శబ్దం
నేకువై లేచి సజీవ కృతి వినిపిస్తుంది.
ఉన్నట్టుండి “నీ జ్ఞాపకం” నన్ను ఆవహిస్తుంది...
నా ఆస్తిత్వం అపారమవుతుంది..!
ఈ జీవితం తృణప్రాయమవుతుంది... !

ఆ...ఆ...ఆ...ఆ...ఆ... శ... !!!

పరుచుకున్న నీలాకాశం ఒడికై
అంతం తెలియని
నిరంతర ప్రతిభ్రమణంలో భువి... !

సాయంకాలం గోధూళిని
భూపాలమై స్ఫుశించాలని
ఓసలేని ఆరాటంలో వేకువ... !

ఆ కొండకావలి పక్క
సూర్యోదయాన్ని చేరాలనే
నిలువలేని వడిలో కడలి... !

మందహాసమై సంపూర్ణమవ్వాలని
మాటలు మరచిన
మగతలో మౌనం... !

కలల కుంచెతో హరివిల్లై

లోపలి మెట్లు

కాన్యాసును హత్తుకుందామనే తపసలో
రూపం లేని భావం.. !

స్వాంతం కాని స్వాంతనల్లో...
ఆకృతి లేని ఆశల్లో...
తన సహగమనానికి నేను.. !

ఒక జన్మ

ఒక ప్రభాతం
నీ పలకరింపుతో
మది వాకిలి ముందు
రంగవల్లవుతుంది...!
ఒక ఆమని నీ ఆలాపనలో అరవిరిసిన
విరితోటవుతుంది..!
ఒక శిశిరం రాలే అనుభవాల్లో నీ జ్ఞాపకాల చివుళ్ళకు
నెలవవుతుంది...!
ఒక కాంతి పుంజం నీ కన్నుల్లో నిండి బ్రతుకు పయనానికి
బాటలు వేస్తుంది...!
ఒక సాయం సంధ్య వాలే పొద్దుకు నివాళై నీ పిలుపు భూపాలమై
స్ఫులిస్తోంది...!
ఒక చల్లని రేయి నీ తలపు వెన్నెల్లో తడిసి మైమరపు
మంచు బిందువై మెరుస్తుంది..!
ఒక “జన్మ”
నీ చెలిమి జ్ఞానల్లో
పునీతమై
సార్థకమవుతుంది..!

లోపలి మెట్లు

మళ్ళీ.. మళ్ళీ...

ఏటి ఒడ్డున చిన్ని చిన్ని చేతులు
పేర్చుకున్న ఇసుక గోపురం
ఓ అల నీటిపాయకు
నేల పాలవుతుంది...
రాత్రి స్వప్నాలు పోగుచేసుకొని
సంధ్యలో కట్టుకునే స్వర్గాలు
భళ్ళమనే తెల్లవార్లలో
కకలా వికలమవుతాయి

అయినా...

మళ్ళీ మళ్ళీ చినబోయిన రేవు
చెక్కిలి మీటే వానచుక్క
మళ్ళీ మళ్ళీ నిదురోయిన రాత్రి
చీకటిని గెలిచే పున్నమి..
మళ్ళీ గోపురాల్ని కట్టమంటాయి...!
మళ్ళీ మళ్ళీ ఉదయపు హృదయాల్లో
స్వప్నాల సాకారాలు మొదలు పెట్టబడతాయి...!

వి 'గతం'

పాదాల పారాణి ఆరక ముందే
తల మీది తలంబ్రాలు జారక ముందే
నేను కావాలా ? మీ అమ్మ నాన్న కావాలా ?
అన్న మగడైన ప్రియుడి మొదటి మగ ప్రశ్నకు ప్రతిగా..
కన్న వాళ్ళ మమకారపు బంధాల్ని తెంచేసి
బేలగానో.. ఆశగానో అటువేపే అడుగేసి
'ఆడ' బిడ్డగా... స్వార్థంతో చచ్చిపోయా.. !

కలల రాకుమారుడని ఒకనాడు మురిసి పోయిన
కట్టుకున్న వాడిలో మగాడు మద్యం మత్తులో
కసాయితనంతో చేయి చేసుకుంటుంటే
మనసు కళ్ళు మూసుకున్న మధ్యరగతి
"ఇంట్లో సుఖం లేకపోతే ఏం చేస్తాడు పాపం ?"
అనే సానుభూతి పలుకుల ములుకులతో
ఆలిగా... ఆక్రోశంతో చచ్చిపోయా... !
"పిల్లలు పుట్టడం లేదటగా.. పాపం...!"

లోపలి మెట్లు

ఏంటి సమస్య? “అనే పర పరామర్శల బేతాళ ప్రశ్నకి
సమాధానం తెలిసీ.. చెప్పలేక
గుండె కపాలం బ్రద్దలవుతుంటే..
ప్రయోగశాలల్లో పరీక్షల పేరిట
వలువల విలువలు దాటి
తనువుకు పడే తూట్లు, గాట్లతో
ఆడదానిగా... సిగ్గుతో చచ్చిపోయా... !

కనుసాపల్లా భావి జీవితం చూపుతారని
కంటికి రెప్పల్లా కాచుకుంటూ
కనిపెంచిన పిల్లలు కనుల ముందే
కని పెంచే కలతల కాపురపు కాట్లకో
కవ్వించే పాశ్చాత్యపు పోకడల మోజుకో
పెడదోవన పడుతుంటే
“ఎలా పెంచిందిరా నీ అమ్మ (నీయమ్మ)?”
అనే సగటు సమాజపు తిట్లతో
అమ్మగా... అసహ్యంతో చచ్చిపోయా... !

ప్రతి మగాడి విజయం వెనుక ఒక స్త్రీ ఉంటుందనే ప్రశంస పరిహాసమై
పురాణాలకు, పుస్తకాలకూ మాత్రమే పరిమితమై
నిజ జీవితంలో మగవాడి ప్రతి తప్పుకూ
ఆడదాన్నే వేలెత్తి చూపే సభ్య (మభ్య) సమాజంలో
నా వాళ్ళకూ.. సంఘ జీవితపు ఉనికికీ
దూరం కాకుండా ఉండడానికి చేసే విశ్వ ప్రయత్నంలో
నాకు నేనే దూరమవుతూ...
మనిషిగా అనుక్షణం ఆత్మవంచనతో చచ్చిపోయా... !

జీవితం పడమటి వాకిలి చేరాక
వెనక్కి తిరిగి చూస్తే...
ఒక్క నిజం జాలిగా కనిపించి...
లీలగా గుర్తొచ్చింది...
అనుబంధాల కోసం పడిచస్తూనో
అస్తిత్వం కోసం చచ్చినట్టు పడుంటూనో
నేను "బ్రతకడం" మరచిపోయానని ..!?

లోపలి మెట్లు

కన్నీళ్లు నవ్వావి

ఎంతో ఎత్తు మీది నుండి జారిపడినా
చలించని చీమ
నన్ను చూసి నవ్వుతోంది..
చిన్న ఆశాసాధం మీది నుండి పడి
నేను గుండె ముక్కలు చేసుకున్నందుకు... !

గూడంతా నేలకొరిగినా
పట్టువీడని సాలీడు
నన్ను చూసి నవ్వుతోంది...
కలల గూడు కూలిందని
నేను కన్నీరు పెడుతున్నందుకు... !

నింగికెగేసే
ప్రతి సాగర కెరటం
నన్ను చూసి నవ్వుతోంది
పడిలేచే ప్రయత్నంలో నేను
విఫలమై పోతున్నందుకు... !

ఆకులన్నీ రాలిపోయినా
చెక్క చెదరని చెట్టు
నన్ను చూసి నవ్వుతోంది..
ఆనందపు ఘడియలు తరలిపోయాయని
నేను కుమిలిపోతున్నందుకు... !

చివరగా..

నిన్ను వదిలిపోయిన వారికోసం చింతిస్తూ
నిన్నే అంటిపెట్టుకొని ఉన్న మమ్మల్నీ
జారవిడుచుకుంటున్న నువ్వు
ఎంత వెర్రిదానివి... అంటూ
నా కన్నీళ్ళూ నవ్వావి... !!

లోపలి మెట్లు

ఒక్క క్షణం

ఉప్పెనై లేచి పరవళ్ళు తొక్కే నది
మరు ఫుడియలో స్థిమితమై
నేద తీరుస్తుంది...!

భడభాగ్గులు రువ్వే పుడమి కూడా
మరు నిమిషంలో తన ఒడలు పరచి
అక్కన చేర్చుకుంటుంది...!

ఉరుములు మెరుపులు విసిరే నింగి సైతం
మరు క్షణంలో కరుణించి కురిసి
తొలకరిజల్లై తనువును తడిపేస్తుంది...!

పగలంతా ప్రచండుడై నిప్పులు చెరిగే సూరీడు
సాయంవేళకి చల్లబడి మెల్లగా
పడమటికాంత ఒడి చేరుతాడు...!

అలకో.. అలుసో అమావాస్యకి మొహం చాటేసి జాబ్బిల్లి

మరుసటి రోజే కినుక మాని మబ్బు మాటు నుంచి
ఓరగా తొంగి చూస్తాడు...!

వీటన్నిటిని చూస్తూ మనం మౌనంగా
నిండు మనసుతో నిర్మలంగా
మన వాదనంటూ లేకుండా
క్షమించలేమా...?

సంఘర్షణ లేని జీవితం కన్నా
కలతలు లేని ప్రశాంతత కన్నా
మన అహం, అది రేపే భావోద్వేగాలు
అపనమ్మకాలపై నమ్మకాలే
ముఖ్యమా...?

నిత్య సత్యాలకే లేని పట్టు సాధింపులు
మరునిమిషానికి గ్యారంటీ లేని జీవితాల్లో
మనకు అవసరమా...???

ఆలోచించండి ఒక్క క్షణం
అంతరంగంలోకి తొంగిచూస్తూ
మనసున్న మెదడుతో
మెదడున్న మనసుతో...!!

లోపలి మెట్లు

కలం మూగబోయింది!

నిన్న రాత్రి నా కలం
మూగబోయింది...

కన్నీళ్ళని కాగితాలపై
ఒంపుదాంటే
జాలిగా నవ్వింది..
కసితో నిప్పులు
కురిపిద్దామంటే
షాళీ విరిగింది

ఆవేదనో
ఆవేశమో
గొంతుదాటని
వెర్రి కేక..
బాధో
భయమో
లోన దాగని

భావోద్వేగం..
ఎద శూన్యమైతే
ఏ బాధా లేదు..
కానీ..
ఎద ఎగిసిపడే
కలల అలల నిలయమై
వాస్తవం విలయమై..
లోకం శూన్యమైనపుడే తంటా...!

అందని ఆకాశపు
ప్రహేళిక..!
కలసిరాని కాలం
ఓ ప్రవళిక..!
కాగితాలపై జాలిగా
కలం కదలిక..!
కరిగిపోయే జీవితాలే
కథలిక..!

లోపలి మెట్లు

తిలా పాపం..

బతకడానికి అవకాశాలు కల్పించక
ఆత్మ హత్య మహా పాపమని
చట్టాలు చేసే చట్టబండల ప్రభుత్వం...!

బతుకు మీద విక్రీ కలిగేలా
ఆస్తులు, మెటీరియల్స్టిక్ విజయాల కొలమానాల్లో
ఆత్మాభిమానాన్ని కొల్లగొట్టే సమాజం...!

బతకాలనిపించడానికి గుప్పెడు ప్రేమను,
కాసంత మనోస్థైర్యాన్నిచ్చి, ఆసరాగా
మేమున్నామనే ధైర్యాన్ని అందించలేని కుటుంబం..!

ఉద్యోగాల వేటకు ఆయుధాల్ని చెక్కటమే పరమావధిగా
కాసుల బాటలే కాని
బతుకు పాఠాలు నేర్పని కళాశాలలు...!
చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్నట్లు
కన్ను మూసాక కన్నీటి వీడ్కోళ్ళు

ఆయుష్షు తీరాక అశ్రు నివాళులు
శ్వాస ఆగాక సంతాప సభులూ...!

రాలుతున్న ఒక్క విరినైనా దోసిట పట్టలేమా...?
ఒక్కసారి నీ చుట్టూ నిశితంగా చూడు...
నీ నేస్తానో, సహచరినో సహోదరున్నో, సహోద్యోగినో
నిన్ను కన్న వారినో, నువ్వు కన్న వారినో..

గలగలా మాట్లాడే వాడు మూగబోయాడా?
చలాకీగా తిరిగే వాడు స్తబ్దమై పోయాడా?
ఛలోక్తులు విసిరేవాడు వేదాంతాలు వల్లిస్తున్నాడా?
పనిమంతుడు పరధ్యాసంలో పడ్డాడా?
సమాహాల్లో ఒంటరిగా ఉంటున్నాడా?
ఒంటరిగా శూన్యం లోకి చూస్తున్నాడా?
ప్రసన్నంగా ఉండేవాడు అసహనంగా అరుస్తున్నాడా?
కళ్ళల్లో, నవ్వుల్లో జీవం లేదా?
వైరాశ్యపు మహమ్మారి కమ్మేస్తుందో..
మాయదారి మృత్యుశేల ముంచుకొస్తుందో...

పరికించి చూడు...
మామూలు ప్రవర్తనకి ఏ మాత్రం తేడా కనపడినా విస్మరించకు..
ఒక్క సారి భుజం మీద చేయి వేసి ఆత్మీయంగా పలకరించు..
సంఘర్షణ ఎందుకని సావధానంగా ప్రశ్నించు...

గడ్డ కట్టిన దైన్యాన్ని దయతో తట్టు
కన్నీరై కరిగితే కరుణతో

లోపలి మెట్లు

గుండెలకు హత్తుకొని ఓదార్పు...!
సమస్యకు పరిష్కారం చూప లేకున్నా
చెదిరిన మనసుకు స్వాంతన ఇవ్వు..
అలసిన బ్రతుకుకు ఆసరా ఇవ్వు..
జీవించడానికి అర్థాన్ని
జీవితానికి స్పర్ధకతనీ
కలిగించుకోగలిగే తరుణోపాయాన్ని
బ్రహ్మోపదేశంలా గావించు..

తొలి పాద్యలోనే మంచు బిందువుల్లా
ఆవిరై పోతున్న మరిన్ని
ప్రత్యూషల్లో, ఉదయ కిరణాల్లో
సజీవంగా ఉంచడానికి
స్వాంతనోక్తుల సంజీవిని
హృదయం చేతుల్లో ఎత్తుకు తిరుగుదాం...!

నుదుటి రాత రాసిన విధాత కన్నా
పురుడు పోసిన కన్న తల్లి కన్నా
పునర్జన్మ ఇవ్వగలిగిన వారు మహనీయులు...!!

ప్రియా..!

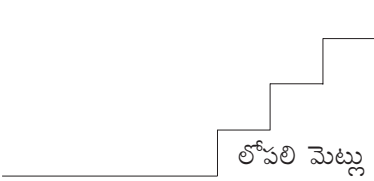
నిన్నే మని పిలువను?
నన్నేమని తలువను?

కుముదం నేనై భ్రమరం నీవైతే
ఏ పూలభామల మధువు
గ్రోలి వస్తావోనని భయం...!

నెల రాజువు నీవై వెన్నెల రాణి నేనైతే..?
వేవేల తారకలతో
వేడుక చేస్తావేమోనని భయం...!

జలధి నీవై జీవనదిని నేనైతే
ఎన్ని సెలయేటి కాంతల
చేరదీస్తావోనని భయం...!

అందుకే ప్రియా...!

లోపలి మెట్లు

కనుదోయి నీవైతే దృశ్యం నేను...!
హృదయం నేనైతే స్పందన నీవు...!
స్పర్శ నేనైతే అనుభూతి నీవు...!
మనిషి నేనైతే మనసు నీవు...!
ఈ కమ్మని కవిత నేనైతే కదిలించే భావం నీవు..!

జీవితం అంటే..?

జీవితం అంటే..?

బ్రతుకంత పెద్ద ప్రశ్నను
బేలగా అడిగితే ఏం చెప్పను?

నిశీధి నీరవం నీలో

నైరాశ్యం నింపినపుడు
ప్రత్యూషపు పద ధ్వనులకై
కాచుకుంటే...

వెచ్చని పగలు

వేడి సెగలు విసిరినపుడు

వెన్నెల రేయి సుధా వీచికలకై

వేచివుంటే...

నీ మనసంత అందమైనదీ జీవితం..!

ముడుచుకుంటే కడలిలో ముత్యమంత..!

పరచుకుంటే కడలేని పాలవుంత...!!

లోపలి మెట్లు

నాలోని నీవు

దిగంతాల అంచుల్లో
నీ కోసం వెతికాను..

భువనాంతరాళ అడుగుల్లో
నీ ఉనికికై చూసాను..

నీవు రాక
నీ జాడ తెలియక
నిస్పృహతో
నేనంతమయ్యే క్షణంలో

గుండె తలుపు తోసుకొని
కన్నుల్లోకి ఉబికి వచ్చి
చెక్కిట జారినప్పుడు గానీ
తెలియ లేదు...
మిమ్ము నాలోనే ఉన్నావని... !!

మోడరన్ ఆర్ట్స్

నింగి నిండా ముసురుకున్న మొయిళ్ళు
గుండె నిండా మోయలేని గుబుళ్ళు
కలల్లోనే కనిపించే ఆనందాల వాకిళ్ళు...!
ఎగరడానికి బరువైన రెక్కల రొద
చెప్పడానికి వీలు లేని మనస్సు సొద
ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్న పరిధుల నిశీధి పొర
మనసు విప్పి స్వాంతన పొందడానికి అడ్డొచ్చే అహపు తెర
ధైర్యం చేసి మనసు పరుద్దామన్నా
అంతు చిక్కని మనుషుల ఆంతర్యాలు!
ఎంత వెదికినా అర్థం కాని
మోడరన్ ఆర్ట్ లాంటి జీవితాల అంతరార్దాలు!
దాటలేని వలయాల మధ్య ఎదురీతల సంఘర్షణలతో
అసంతృప్తి ఆవిరులను నింపుకున్న మానస మేఘం
లోతు తెలియని లోకపు చిరు విమర్శనా పవనం తాకిడికి
స్వచ్ఛంగా మెరువనూ లేక ఉక్రోషంతో ఉరమనూ లేక
రావడానికి తొంగి చూస్తూ రాలడానికి బిడియ పడుతూ

లోపలి మెట్లు

కను కొలుకున ఆర్తిగా నిలిచిన అశ్రుబిందువుకు
భాష్యం చెప్పే సాహసం చెయ్యలేక
నిశ్చలం నిరంతర వాక్రవాహం అనుకుంటూ
మౌనాన్ని ఆశ్రయిస్తున్నా!

అమ్మా..!

అమ్మా..! నీ గురించి ఏమని చెప్పను..?
అదేంటో ఒక్క రోజు లక్షల మంది నిన్ను అక్షరాల్లో నింపేస్తుంటే
నవ్వలో ఏడ్వాలో అర్థం కావడం లేదు
లక్షణాల్లో చూపలేని విలక్షణ మూర్తిని
అవని అంతా పరుచుకున్న నీ ఆత్మీయతను
అక్షరాల్లో అనువదించగలమా..!

అగాధాల్ని నీ త్యాగాలతో పూడ్చే
శూన్యాలను మా నవ్వుల్లో మరిచే
నీ కళ్ళెందుకు మా పసి ముఖాల ముందు హర్షించేవో
చీర చెంగు చాటుగా ఎందుగా వర్షించేవో
నేను అమ్మను అయ్యాక కానీ తెలియలేదు
తెలుసుకున్నాక నీ పాదాలకు ప్రాణమిల్లి
అనుక్షణం నీవు పరితపించిన కాసంత గుర్తింపునిచ్చి
బాధ్యతలతో రాటుదేలిన నీ చేతుల్ని ఒక్కసారి స్పృశించి
అమ్మా..

లోపలి మెట్లు

నువ్వు ఇప్పుడిప్పుడే నాకర్థమవుతున్నావని భోరున ఏడ్చి
మనసు పొత్తిళ్ళలో నిను పసిపాపలా
అక్కున చేర్చుకోవాలని ఉన్నా
నాకున్న బంధనాలు నన్ను అమ్మనే చేస్తున్నాయ్..
అచ్చు నీలాగే..
ఆడదావ్వైనందుకు..
అమ్మనైనందుకు
ఆశలన్నీ కనురెప్పల వెనుకాల రాత్రుల్లో దాచేసి
అమ్మా.. అమ్మా..
అని జన్మంతా ప్రతిధ్వనించేలా మూగగా పలవరిస్తూ
ఎవరూ చూడకుండా
నీకోసం రెండు కన్నీటి బొట్లు రాలుస్తున్నా..!

(మదర్స్ డే సందర్భంగా)

రంగు వెలిసిన పండుగ

చిన్నపుడు పండుగొస్తుందంటే చాలు
ఒకటే ఎదురు చూపులు
బడికి సెలవు కోసమో
పిండి వంటల కోసమో
అదేంటో వయసొస్తున్న కొద్దీ
అదో ప్రహసనంలా
ఏదో ప్రవళికలా

జరుపుకోకపోతే
పాపం తగులుతుందనో
సమాజం వింతగా చూస్తుందన

అపార్థమెంటు బాల్కనీలో
చాకుపీసుతో ముగ్గు గెలికి
నగిషీ ద్వారానికి నామోషీ కావద్దని
స్లాస్టిక్ తోరణాలు కట్టి

లోపలి మెట్లు

దేవుడి ముందు నూనె, వత్తి లేని
కరెంటు దీపాలు వెట్టి
స్వీట్ హాజ్ నుండి రెడీ మేడ్
ప్రసాదం తెచ్చి...

ఈగలో, దోమలో వస్తాయని
తలుపులు మూసుకొని
హాస్టల్లో అబ్బాయికి ఓ సారి ఫోను చేసి
అమెరికాలో అమ్మాయిని స్పైస్ లో చూసి
హమ్మయ్య... పండుగ తంతు అయిందనిపించి
ఛ.. ఛఛ.. ఇదేనా పండుగ ???

పండుగంటే మనసులు ఒక చోట కలవడం కదా
కలిసిన మనసులు మనసులు కలబోసుకోవడం కదా
కష్టసుఖాలు పంచుకోవడం కాదా
సపరివార పంక్తి భోజనాలు కదా
అమ్మలు కొసిరి కొసిరి వడ్డించడం కదా
పెద్దలు మురిసి మురిసి చూసుకోవడం కదా
క్యాలెండర్లో ఎర్ర మార్కు, అఫీసులో పబ్లిక్ హాలిడేనేనా
ఫోన్లో స్టాస్టిక్ నవ్వులేనా
నెట్లో మనసు నింపని చాట్ లేనా
హూ..
బ్రతుకు పండడం
పండుగను బ్రతికించడం
రెండూ గగన కుసుమాలైపోయాయే... !!

నా మామ

నడినేతిరేళ
నెత్తిమీదికొచ్చి
నవ్వుతావేల
ఓ సందమామ...!
తెల్లారిందంటే
తేల కళ్ళేత్తావు
నువ్వేమి గొప్ప
ఓ సందమామ...?
పట్ట పగలైనా గాని
నా మావ కన్నుల్ల
పండు వెన్నెల్లు కురియు
ఓ సంద మామ...!

మిట్ట మధ్యాహ్నమేల
నడి నెత్తికొచ్చి
మిడిసి పడతావేల

లోపలి మెట్లు

ఓ సూరీడా... ?
షాద్దు గుంకిందంటే
పడమటింట జేరి
వెలవెలా బోతావు
నువ్వేమి గొప్ప
ఓ సూరీడా...?
నిశి రాతిరేళ
నా మావ మోమే
కోటి సూరీళ్ళ వెలుగు
ఓ సంద మామా..!

వానల్లు పడగానే
ఎగిరెగిరి పడుతూ...
వగలు పోతావేల
ఓ పిల్ల వాగు..!
ఎండల్లు మండితే
ఎండిపోతావు
నువ్వేమి గొప్ప
ఓ సంద మామ...!

ఏడాది పొడుగునా
నా మావ మాటలే
ఏరువాకై సాగు
ఓ సంద మామ...!

చీకటి వెలుగులు

జీవితం ప్రతి మలుపు వద్దా సమాధి అవుతున్న ఒక్కోస్పృష్టం!
వేసే ప్రతి అడుగునూ సవాలు చేస్తూ ఒక్కో సత్యం !
స్వప్నానికీ సత్యానికీ మధ్య
యెడ తెగని నిరంతర సంఘర్షణ! నిజమే...
జీవితం ఎప్పుడూ వీడని ప్రశ్న!

బతుకు పోరులో అలసిన జీవపు శ్వాసకు
ఊపిరి పోస్తూ ఒక్కో అమృత హస్తం!
జారే ప్రతి కన్నీటిబొట్టునూ
ఒడిసి పడుతూ ఒక్కో బంధం
మనిషికి మనసుకూ మధ్య
ఎల్లలు లేని అనిర్వచనీయ ఆత్మీయత! అవును..
“ప్రేమ” ఎప్పుడు వెచ్చని సమాధానమే!

మాకుమ్మడిగా గాయాలు రేపే గేయాలు జీవితం అయితే
ఒకరికొకరుగా వెనవేసుకున్న ఆలంబనలే జీవించడం!
రెండూ నిజమే... రెండూ మనమే...
ప్రశ్నలూ... జవాబులూ...
చీకటి లేని చోట వెలుగుకు విలువెక్కడిది?

లోపలి మెట్లు

శిథిల పత్రం

కాల వృక్షపు
ఓ శిథిల పత్రం
రాలిపడుతూ
అడిగింది బేలగా..
నేను మరణించానా...? అని..
లేదమ్మా..
తొంగి చూస్తున్న
లే చివురుకు
నీ స్థానంలో
ఊపిరి పోసి
నువ్వు అమరజీవివి
అయ్యావు..
నీ తల్లి తరువుకు
ఎరువుగా మారి
ఋణం తీర్చుకున్నావు..
వేసే ప్రతి చివురులోనూ
నీ అనుభవాలు నేర్పిన
అడుగు జాడలే తల్లీ..!
అన్నాను ఆర్ద్రంగా...

(డిసెంబర్ 31 సందర్భంగా)

నూతన సంవత్సరమా...

నూతన సంవత్సరమా...!
నువ్వు చాలా టక్కరివి సుమా..!
అర్ధరాత్రి దాటినా కన్నుల్లో
నీకు స్వాగతాల హారతి వెలిగిస్తూ
వేచి చూసే మా అమాయకపు లోగిళ్ళకు
ఆశలన్నో చూపుతూ పగలు పోతూ
అడుగు వెడుతావు..
జీవితం నిడివి చాపకింద నీరులా దూరి
కర్కశంగా కరిగిస్తావు...

వ్యసనాలను మానే ప్రమాణాలను
ఆశయాలు రేపే పథకాలను
మా వెర్రి మనసులో రేపుతావు
అతిథి దేవోభవ అని మేము అందలమెక్కిస్తే
క్షణాల పల్లకిలో నువ్వు ఊరేగుతావు
ఆయాసపడుతూ మేము అందుకోబోతే
ఆరిందలా అందకుండా పరిగెడుతావు.

లోపలి మెట్లు

కళ్ళు మూసి తెరిచే లోగా రైలింజనులా దూసుకెళ్ళే
నీ వెంట మేము భోగిల్లా ఊగుతూ రావలసిందేనా?
ఏనాడైనా మాకోసం నువ్వు ఆగి చూసావా?
కాలధర్మం అంటూ సాగిపోయావే గాని
కాసింత్తైనా కనికరం చూపావా?
ప్రతి సారీ...
వస్తూ మాయ మాటలు చెప్తుతావు
పోతూ నీటి మూటలు చేస్తావు...!

ఈసారైనా మాట మీదుంటావా
వసంతాల తోటలు పూయిస్తావా
సంతోషాల పాటలు పాడిస్తావా
దిగంతాల బాటలు చూపిస్తావా
అమాయకత్వమో.. ఆశావాదమో..
ఇంకోసారి నిన్ను పసిమనసుతో నమ్ముతూ
అలసిపోయిన కన్నుల్లో అలవాటుగా
ఆశల వెలుగులు నింపుతూ
నీ అడుగుల సడిని స్వాగతిస్తూ
అక్షరాల తివాసీ పరుస్తున్నా
నెలవంకల నెలల్ని
రోజాపూల రోజుల్ని
మా దోసిట్లో నింపుతావు కదూ..!

ఓ మనిషి.. ఓ సారి నవ్వువా..!

ప్రత్యూషపు పద నవ్వుడిని
గోరు వెచ్చని అరుణ కిరణాలతో
ఆత్మీయంగా స్వాగతిస్తాడు సూరీడు...!

ఒళ్ళంతా తెరుచుకున్న ఆకుల కన్నులతో
పచ్చని శ్వాసలతో ఊపిరిలూదుతూ
ప్రతి హృదినీ పలకరిస్తుంది తరువు...!

ఉరుములు మెరుపుల పిలుపులతో
తొలకరి చినుకుల చేతులతో స్పృశించి
తనువెల్లా తన్మయంతో తడుపుతుంది మేఘమాల...!

గుండె రేకులు గుట్టుగా విప్పుకొని
సారభాల సోయగాలతో దారి పొడవునా
సాగసైన సుగంధాలు నింపుతుంది సుమబాల...!

లోపలి మెట్లు

తన తెలి తరగల తరంగిణీ నృత్యంతో
తాదాత్మ్యంగా పాదాలకు ప్రణమిల్లి
పారవశ్యాన పులకరిస్తుంది కడలి...!
పంటచేలతో సరాగాలు పాడుతూ
ముంగురులు ముద్దాడుతూ
మురిపెంగా పలకరిస్తుంది పైర గాలి..!

విశ్వాలను నింపుకున్న నింగి సైతం
రేయంతా నక్షత్రాల విందుతో
జాబిల్లని పంపి వెన్నెల జోల పాడుతుంది..!

సృష్టిలో ప్రతీదీ తనదైన శైలితో
సాటి జీవిని పలకరిస్తుంది...
మనసున్న మనిషి మాత్రం
భేషజాల ముసుగు మాటున
మూతి ముడుచుకొని కుచించుకుపోతాడెందుకో...?

ఓ మనిషీ..!
ఓసారి నవ్వువా...!
పెదాలు విచ్చి ఓ పలకరింత చిలకరించవా...?
మనసు విప్పి ఓ పులకరింత చిగురించవా...!
రెండు పెదాల మధ్య మొగ్గ విచ్చే లాస్యం..
రెండు పలకరింపు కరచాలనాల మధ్య
స్ఫూర్తినిచ్చే ఓ మధురమైన జ్ఞాపకం...!!

ఓ తరుణీ!

పూవు విరిసింది.. వెన్నెల కాసింది..
చినుకు కురిసింది హరివిల్లు వెలిసింది..
సృష్టిలో ప్రతీది స్త్రీ వాచకమే..
ప్రకృతంతా స్త్రీ మయమే..!

ఆకాశమై పరచుకునే మనసు మాదే
నీరై కరిగి జాలువారే ప్రేమ మాదే..
అవని ఒడలంతా మోసే సహనమూ మాదే..
ఉచ్చాస నిశ్వాసాల ఊపిరి గాలిలో పోసేది మేమే...
దీపమై వెలుగు పంచే పంటచెరుకై
కడుపు నింపే నిప్పు కణికలం మేమే
పాతాళ గంగ మేమే
హిమవన్నగ శిఖరం మేమే
నింగి నేలా నీరూ నిప్పు గాలి
పంచభూతాలు మా రూపాలే.

చైత్ర కోయిలలై చైతన్య గీతికలై

లోపలి మెట్లు

జగతిని మేలుకొలిపే సుప్రభాత వీచికలం
జీవితమంతా పూలై, పండ్లై, నీడై
చివరికి వంట చెరుకై
కాలిపోయే తరుణీ తరువులం
ఎవరు... ఎవరది ఆడది ఆబల అన్నది..?
పురుటి నొప్పుల కోర్చి జన్మనూ
తనవారి తప్పుల్ని కడుపులో దాచుకొని
అడుగడుగునా ఆలంబనై జీవితాన్నిచ్చే
సహన బలం మీకుందా..?

పస్తులుండి కూడా రక్తాన్ని పాలుగా
చెమట చుక్కల్ని పంచభక్షాలు చేసి
తనవారి కడుపు నింపే
మా త్యాగం బలం నీకుందా?

కట్టుకున్న వాడు తరిమేసినా కసాయి సంఘం వెలివేసినా
కారిన్యపు విధి కాటేసినా ముళ్ళ బాటన రక్తమోడుతూ
కన్న పిల్లల్ని వెలుగు బాటన నడిపించే
మా మనో బలం మీకుందా?

కండబలం కాదురా గుండెబలం కావాలి
ఆ కండల్ని పెంచింది మేమేనని తెలుసుకునే బుద్ధి బలం కావాలి
కాసంత ప్రేమ చూపితే అల్లుకుపోయే
గోరంత అత్యీయత పంచితే అంకితమైపోయే
“ఆడ మనసును”
అర్థం లేని ఆంక్షలతో అంతం లేని కాంక్షలతో
ఆధిక్యపు పురుషంకారంతో ఆత్మాభిమానాన్ని కించ పరిచి

పోరాట బాట పట్టించారు
 గదిలో బంధించి కొడితే పిల్లకూడా పులి అవుతుందే
 మరి తల్లి ఏమవుతుంది...?
 సహనాన్ని సాహార్ద్రతనీ అసమర్థతగా భావిస్తే
 సీతలు సత్య భామలై
 అనసూయలు అసరకాళికలై అంతు చూస్తారు
 మనసు కళ్ళు తెరచి చూడండి
 ఇది..
 మగాడితో చెలగాటం కాదు
 మనుగడ కోసం పోరాటం
 మోజుపడ్డ ఆధిపత్య సోరు కాదు
 గాయపడ్డ అస్తిత్వపు కడలి హోరు
 ఏదో ఒక రోజు తీరం దాటిన కెరటాలు
 ఉన్నెన్నె ముంచుకొస్తే మునిగిపోయేది
 మీరూ.. మేమూ..
 ఇకనైనా మారండి
 ఆడదాన్ని అబలగా కాక
 ఆలంబనగా గౌరవించండి
 ఆత్మీయంగా అక్కున చేర్చుకోండి..!
 ప్రకృతంతా పరుచుకున్న ధరణి మేమైతే
 సూర్య చంద్రులు మీరు..
 తొలి సాధులో మీ చుట్టూ మేము
 మలి సంధ్యలో మా చుట్టూ మీరు
 జీవితాంతం తిరగాల్సిందే
 సహగమనం సృష్టి గమనం సాగేల్సిందే...!

లోపలి మెట్లు

ముద్దు

కనుదోయిపై ముద్దు
కదిలించేలా
కన్న తల్లిలా...

నుదిటిపై ముద్దు
నును వెచ్చగా
నాన్న పుర్రలా...

చెక్కిళ్ళపై ముద్దు
చెమ్మగిట్టేలా
చెల్లి ప్రేమలా...

అధరాలపై ముద్దు
అపురూపంగా
అతని సంతకంలా... !

ఆనందం చిరునామా...

తెరిచిన కనురెప్పల సోకిన
తొలి ఉషా కిరణపు పలకరింత...!
బీడు బారిన యెదపై కురిసిన
తొలకరి జల్లు పులకరింత..!
తనవెల్లా పులకలు రేపే
పిల్ల తెమ్మెర గిలిగింత..!
వణికించే చలి రాతిరి
వెచ్చని దుప్పటి కౌగిలింత..!
మాయలెరుగని బోసినవ్వుల
పసిపాపల కేరింత...!
కన్నుల నిండే వెండి వెన్నెల...
మిన్నున మెరిసే చుక్కల మాల...
మరులు గొలిసే చిరుగాలి ఊయల...
మనసు నింపే రాగాల కోయిల..

ఏ మెటీరియలిస్టిక్ విజయం
ఎల్ల కాలం ఆనందాన్ని వ్వుదు..

లోపలి మెట్లు

ఒక లక్ష... మరో లక్ష...
ఉద్యోగం... ప్రమోషన్...
పెళ్ళి... సిల్లలు... ఇల్లు...
ఒక విజయం... మరో పెద్ద విజయం...
సొద్దున లేస్తే సవాలక్ష ఆశలు
ఆనందాన్ని హత్య చేయడానికి
అనంతంగా ఈ లోకంలో...?!
ఒక అద్భుతమైన విజయం
దాన్ని నిలుపుకునే ప్రయత్నంలోనో
మరో పెద్ద విజయం సాధించే
తాపత్రయంలోనో ఆవిరి

మనిషి పోయిన బాధ కూడా
మరుసటి నెలకో యేడాదికో
మరుగున పడుతుంది...!
శాశ్వతమైన ఆనందాలూ...
బాధలేవీ స్పష్టిలో లేవు..
ఈ క్షణమే నిజం..!

ఒక మంచి పాట వినడంలో హాయి
ఒక చినుకు స్పర్శలో హాయి
ఒక పూవు పరిమళంలో హాయి
ఒక పుస్తకం చదవడంలో హాయి...
ఒక మిత్రున్ని వాటేసుకోవడంలో హాయి...
అమ్మ కళ్ళలో తృప్తిని చూసే హాయి...
నిమిష మాత్రం హాయినిచ్చే

చిన్న చిన్న ఆనందాలే నీవి...!
ఇచ్చి పుచ్చుకునే చిన్న చిన్ని
ఆనందాలే అనుబంధాలు...!
జీవితానికి పరాకాష్ట “ఆనందం” అయినపుడు
ఆనందానికి పరాకాష్ట “అత్యీయత” పంచడమే...!
సుడిగాలికి వంగి లేచే రెల్లు గడ్డిలా...
కష్టాలకి కుంగిపోక
విజయాలకు పొంగిపోక
ప్రతీ క్షణాన్ని మనసులోకి
ఆహ్వానిస్తూ ఆస్వాదించడమే
నిజమైన ఆనందం...!
కనుమరుగై పోయిన “నిన్న” ని మోస్తూ..
కనిపించని “రేపు” లోకి తొంగి చూస్తూ..
కనుల ముందున్న “నేటి” ని కరిగించకు నేస్తం...!

లోపలి మెట్లు

నీ జ్ఞాపకం

పువ్వు విరిసినా
వెన్నెల కురిసినా
గుర్తొచ్చే నువ్వు..!
కోయిల కూసినా
చిరుగాలి వీచినా
గుర్తొచ్చే నీ పిలుపు..!
మెరుపు మెరిసినా
హరివిల్లు వెలసినా
గుర్తొచ్చే నీ నవ్వు..!
చినుకు రాలినా
షొద్దు వాలినా
గుర్తొచ్చే నీ స్పర్శ..!
మంచు కరిగినా
మల్లె వడలినా
గుర్తొచ్చే నీ ప్రేమ..!
కల చెదిరినా
సుడిగాలి రేగినా
గుర్తొచ్చే నీ మౌనం..!
కనులు మూస్తే అక్షాహిణిలా నీవే నా సైన్యం
తెరిచి చూస్తే అగాధంలా నాలో శూన్యం..!

కాదేది..

ఆడ పిల్ల
కోడి పిల్లా
కాదేదీ
బలికి అనర్హం..!

వీధి గుండా...
దుర్యోధనుండా
కాడెవడూ
పదవికి అనర్హం...!

లేత హృదయం
నీతి పురాణం
కాదేదీ
బ్రతుకు అధారం...!

రక్షా బంధనం
మాంగల్య బంధం
కాదేదీ
డబ్బును అతీతం...!

లోపలి మెట్లు

ఎవరు నువ్వు..?

గంజాయి వనంలో
తులసి మొక్కలా
సైకత వేదికపై
వికసిత కుసుమంలా
ఎవరు నువ్వు..?

గడిచిన
నా బాల్యంలోంచి
నడిచొచ్చిన
ప్రియ నేస్తానివా..?

మరచి పోయిన
మమతల్లోంచి
మరలి వచ్చిన
మధుర జ్ఞాపకానివా..?

మగిసి పోయిన భవితవ్యంలోకి
దూసుకొచ్చిన తట్టిల్లతవా..?
ఎవరు... ఎవరు నువ్వు..?

ఏంటో.. ఏమో..?

కావలిసింది
దొరకదు
దొరికింది
పనికిరాదు
కావలిసిందే దొరికినా
అందదు
దొరికిందే పనికొచ్చినా
స్వంతం కాదు
దొరికింది పనికొచ్చి
స్వంతమయ్యాక నచ్చదు

అనుక్షణం ఆశ నిరాశల
మధ్య ఈదుతూ
ఏం కావాలో తెలియని
సందిగ్ధావస్థలో జోగుతూ
ఏం తోస్తుంది మనసులో

లోపలి మెట్లు

ఏం చేస్తుంది మగతలో
నిజంగా
ఏమీ లేదనుకోవడంలో
ఇంతటి ప్రశాంతత..!

ఉండనుకుంటే
పొందాలనే ఆశ..!
పొందాక చేజారి పోతుందేమోనని
భయం..!
నిలుపుకునే ప్రయత్నం
ఆత్మహత్యా సాధ్యం..!!

Money v/s Male LOVE

పదివేలు పెట్టి పట్టు చీర కొని తేలేను గాని
నువ్వంటే నాకు ప్రాణమే పంకజాక్షీ
పైసాకు కొరగాని ఈ పరాచికలేం కొదవలేదు... హు..
మూతి తిప్పకుంటూ విసవిసా వంటింట్లోకి..
ఈమేనా కలరాకుమారుడనీ, ప్రేమ తప్ప ఇంకేం వద్దనీ
ఒకనాడు బాస చేసిన ప్రియురాలు?

నిన్ను మెడిసిన్ చదివించలేను,
చెల్లెకి అమెరికా సంబంధం తేలేనుగాని
మీరిద్దరూ నాకు రెండు కళ్ళు రా కన్నా
పో డాడి... డోంట్ టెల్ కాక్ అండ్ బుల్ స్టోరీస్
మొహం చిట్టించుకొని హాల్లోకి నిర్లక్ష్యంగా
చిన్నప్పడు నా వీవు మీద కూర్చొని గుర్రం ఆడిస్తే
తెగ సంబరపడిపోయిన చిన్నారలేనా ఈ పిల్లలు?

అమ్మా.. నీకు మోకాళ్ళ మార్పిడి చేయించి
కాశీ, రామేశ్వరాలు తిప్పి చూపించలేను గాని

లోపలి మెట్లు

రోజు నీ కాళ్ళు పిసుకుతూ కబుర్లు చెబుతానే
నాన్నా.. కృత్రిమ దంతాలు పెట్టించే స్థోమత నాకు లేదు గానీ
పాలు, పండ్ల జ్యూస్ తెచ్చిపెడతా.. పారాయణమూ చదివిస్తా
అవునురా.. నీ పెండ్లాం, పిల్లలకి డబ్బులొస్తాయిగాని
ఈ ముసలోళ్ళకి మాత్రం ఉండవురా.. అవునా అవును
ఊరికే అన్నారా..

అడ్డాల నాడు బిడ్డలు గాని గడ్డాల నాడు కాదనీ,
గోరు ముద్దలు తినిపించిన అమ్మ,
వేలు పట్టి నడిపించిన నాన్నలేనా వీళ్ళు?

మాటలతో మనసు నింపడం మగవాడికి చేతనవదా..?
కరెన్సీ కొలమానాల్లోనే నా ప్రేమను కొలుస్తారెందుకో..?
విలాసాల అద్దంలోనే నా ప్రతిబింబాన్ని చూస్తారెందుకో

“ప్రేమించడానికి డబ్బు అవసరం లేదేమో కానీ
ఆ ప్రేమను ప్రదర్శించడానికి డబ్బు కావాలి
తిరిగి ప్రేమింప బడడానికి డబ్బు కావాలి..!
డబ్బే కావాలి.. డబ్బే కావాలి..
ప్రేమ చక్రాలు కట్టుకొని సాగే పరుగు పందెంలో
ప్రతి సారీ నన్ను ఓడించి వెక్కిరిస్తుందెందుకో
నావాళ్ళంతా నన్ను ఒంటరిని చేసి
ప్రత్యర్థితో చేరిపోయి పెదవి విరుస్తారెందుకో
పిట్.. బ్లడ్.. మనీ మేడ్ రిలేషన్స్..! షేడ్.. బ్లడ్ రిలేషన్స్!
స్వంత ఇంటి కోసం
స్టేటస్ అంచున మిమ్మల్ని కూర్చోబెట్టడం కోసం
తలకు మించిన భారాన్ని మోస్తూ సంపాదనకై పరుగులు తీస్తూ

క్షణ క్షణం కలతల కణతలతో, టెన్షన్లతో స్వేద సంధ్రమై
లబ్ డబ్ అని పదే పదే కొట్టుకునే నా యెద సడి ఎవరికీ పట్టదా..
ఏ గుండె సోటో విత్త గునపమై పొడిచే దాకా..
ఏ పక్షవాతమో పాతమిత్రుడై పలకరించే దాక !

లోపలి మెట్లు

ఆ.. మని..!

ఒంటరి ఎడారుల వెంట
నడూస్తూ వెళ్తున్నా..
ఆనందాన్ని అన్వేషించుకుంటూ..
దూరంగా విరగబూసిన పూదోట కనిపించింది..
ఆశగా అటువైపు అడుగేసా..
అదేంటో..
నేను చేరుకునేసరికి అక్కడ గ్రీష్మం వచ్చేసింది..
ఆమని కోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నా..
యుగాలు గడిచాయి..
కలువ కన్నులు కన్నీటి చెలిమలయ్యాయి..
జాలి లేని వలరాజు జాడే లేదు..
అయినా ఆశ వీడక కనికరించి వేంచేయక పోతుందా అని
అడుగుల సడిని ఆత్రంగా ఆలకిస్తూ
వేయి కళ్ళతో ఎదురు చూస్తూనే ఉన్నా..
చూస్తూనే ఉన్నా... చూస్తూనే ఉన్నా..
హు..! ఇక్కడ వసంతం
జీవితానికి ఒక్కసారేనేమో..!

కూయని కూజితాలు

ఏదో పద సవ్వడి... వడివడిగా
గుమ్మానికి వ్రేలాడుతూ చూపుల తోరణాలు
వయ్యారి వసంతమా వచ్చేస్తున్నావా?
నీ మూన్నాళ్ళ వగలన్నీ మళ్ళీ ఒలికిస్తావా?
చివుళ్ళు వేయడం ఆనక చిదిమేయడం నీకే చెల్లు

వినిపిస్తుందా నీకు ఎండుటాకుల గలగలలో
అడియాశల ఆత్మ నిలాపం
కనిపిస్తుందా నీకు మోడుబారిన గుండెల్లో
ఆత్మీయతల చరమ గీతం

నా పిచ్చిగానీ..
గడిచిపోయిన నిన్నటి శిథిల శిశిరంలో
రాలిపోయిన ఆశల ఆకులెన్నని
ఈ వసంతాన్నడిగితే ఏం చెపుతుంది?
అది రాలిన చోటే తను పుట్టానని

లోపలి మెట్లు

మిడిసిపడుతూ గర్వంగా చెపుతుందా?
లేక ఇదే ప్రశ్న రేపు నేను రాలిపోయాక
వచ్చే వసంతాన్నడుగుతావా అని
దిగులు పూల హారాలతో బదులిస్తుందా?
కాలానికి ఋతువులెన్ని మారినా
అనుభూతుల చివుళ్ళ జాడేది?
పంచ వన్నెల పంచాంగాలెన్ని పరచినా
మస్తిష్కపు మంచు పొరలు తొలగవేం?
యుగాలు దాటే ఉగాదులెన్ని ఎదురొచ్చినా
ఎద కోయిల కూయదేం?
పల్లవించని స్పందనల్లో గొంతు దాటని కూజితాలన్నీ
నిశ్శబ్ద సంగీతాలేనా? ఉదయించని స్తబ్ధ ఉగాదులేనా?

వెతుకులాట

విచ్చుకునేదాక ఒళ్ళంత కళ్ళతో తమకంగా వేచి చూస్తే
విరిసీ విరియగానే నలుదెసలా తనకందకుండా పరుచుకునే
తావి విరహంలో తమ తనువు చాలించే విరి కన్నీయలు !
గగనాల నీడల్లో పరుచుకోవాలని సాగిపోయే గాలిని పట్టుకోవాలనే
పంతమో పారవశ్యంతోనో పరుగులు తీస్తూ పరిమళం!

విశ్వమంతా వింత సోకడలతో
తిరిగే నిలకడలేని మబ్బు తునకని చల్లబరచి కురిపించాలనే
ప్రయత్నంలో పయనిస్తూ పలవరిస్తూ గాలి తెమ్మెరలు
మబ్బేమో యెద నిండా తడి నింపుకోవాలనే తీరని దాహంతో
వాగుల వెంట, సంద్రాన్ని వెతుకుతూ
అగాధాల్ని ఆణిముత్యాల్ని తనలో నింపుకున్నా
తనివితీరని సంద్రం ఆకాశాన్నందుకోవాలనే ఆశలో ఎగిసి పడుతూ
పాలపుంతల్ని ఇముడ్చుకున్న ఆకాశం మాత్రం అందర్నీ ఊరిస్తూ
ఎవరికీ అందకుండా ఆశల్ని రేపుతూ చిద్విలాసాంగా తటిల్లతై మెరుస్తూ

లోపలి మెట్లు

ఉన్నదానిపై శీతకన్ను.. అందని మాయలేడిపై సీత కన్ను!
ఆసలు “మేడ్ ఫర్ ఈచ్ అదర్” ఉత్తి ట్రాప్!

అంతా “వెయిడ్ ఫర్ ఈచ్ అదర్
కాసిన్ని కాసులో.. ఊసులో.. అందాల రాశులో
కాకుంటే దోసెడు కన్నీళ్ళో గుప్పెడు నవ్వులో
భూసారం తగ్గినప్పుడుల్లా
మనుషుల స్థావరాల స్థానచలనాలు తెలుసు

పచ్చదనం మొలిపించే నేల గుండెల్ని తడుముకుంటూ
సంద్రాలు దాటే విహంగాల విహారమూ తెలుసు
మేత దొరికే చోటు కోసం గూటి కోసం రెక్కల్ని తరుముకుంటూ !
కానీ.. కానీ.. అదేంటో చిత్రంగా
“మనసులు” వలన పోవడమేమిటో
ప్రేమను వెతుకుంటూ మజిలీలు మారుస్తూ

వసంత సోయగం

మంచు దుప్పటి కప్పుకొని మగత నిద్రలోకి జారి
ఓసారి ఒళ్ళు విరిచి ఆవులింతల ఆకుల్ని రాల్చి పక్కకు ఒత్తిగిలి
మళ్ళీ మాగన్నుగా కునుకు తీస్తూ
తన కాళ్ళ కింద మొలచిన గడ్డి పువ్వు పరవశం సోకితే
స్వాప్నిక జగత్తు నుండి తుళ్ళి పడి నిదుర లేచిన ప్రకృతి!
నవ నవోన్నేషు పత్ర హరితాల పరవశాల జాతర!

యాంత్రిక జీవన స్రవంతిలో కొట్టుకు పోతూ కూడా
సున్నితత్వపు స్పర్శ సడలని కవి మనస్సులా
కాకి గూట్లో పొదిగినా మార్దవం వీడని
కోకిలల కుహూ కూజితాల రాగ రంజితాలు!
సంధ్య వారగానే సమ్మోహనాల పరిమళంతో
తనువును, ఎదనూ మత్తెక్కించే మల్లెల శౌరభాల సోయగాలు!
అదిరే లేలేత చివుళ్ళ కెంపైన పెదవులతో
తరుణం వచ్చేసిందని తన్మయాన తరువు తరుణులు!

లోపలి మెట్లు

అరవిచ్చిన కంజాత దళాక్షుల కాంక్షా సమ్మిళిత శోభిత దృక్కుల్లా
నును సిగ్గుతో కందిపోయిన కన్నెప్పిల్లల బుగ్గల్లా
అక్కడక్కడా మోహరించిన కెంజాయ వన్నె గుల్మోహర్లు!

ధరణీ కాంత చిలకపచ్చ చీరె సింగారించుకొని
తన ఒడిలోని పసి కూనలకు పురిట్లనే జీవన సారమంతా రంగరిస్తూ
ఉగ్గు పాలతో ఉద్వేగాల చేదును దిగమింగే
ఆత్మీయతా, ఆత్మ విశ్వాసం మేళవించిన తీపిని పంచుతూ
ఎదురొచ్చే సవాళ్ళ కారాలను మమకారాల్తో జయిస్తూ
చీకూ చింతా లేని చిన్నారుల అల్లరి చింతల పులుపులతో
ఆలుమగల అలకల కులుకుల వగరుతో
షడ్భుల ఆస్వాదనకు సమాయత్తం చేస్తూ
చివుళ్ళు మేసిన చైత్ర కోయిలలు
చిరుగాలి సన్నాయి మైత్రీ పిలుపులు
కొమ్మ పాటల ఊసుల ఊయలులు
కొంగొత్త ఆశల విరుల లాహిరులు
ఒక్క సారిగా ఈ చిత్తరువును
కనురెప్పల గుండెల్లో బంధిస్తే

ఓహో...!

మనసంతా విచ్చుకున్న వసంతం !
బ్రతుకంతా పరుచుకున్న పచ్చదనం !

ప్రపంచ కవితా దినోత్సవం

మంద నుంచి తప్పి పోయిన లేగదూడకు తనవారు తిరిగి దొరికినట్లు
ఏ తుపాను తాకిడికో రెక్కలు విరిగిన పక్షి కూనకు కొత్త రెక్కలు మొలిచినట్లు
దశాబ్దాల గ్రీష్మ తాపానికి ఇంకిపోయిన భావ తటాకంలో
అనుభూతుల పూరేకులేవో గమ్మత్తుగా విచ్చుకున్నట్లు
చిన్నప్పటి జనగణమన చెవుల్లో మార్మోగినట్లు
తర తరాల తరంగాల తరగలు నిలువనూ తడిపేసినట్లు
స్వజాతి పక్షులన్నీ సంబరంగా కొమ్మ పైకి చేరినట్లు
సందె కాంతుల్లో అందంగా విరిసిన ఓ రంగురంగుల పూదోట

లేలేత చివుళ్ళ మొక్కలకు నీరు పోస్తూ
అరవిరిసిన మొగ్గలకు పాదులు కడుతూ
అరవిరిసిన మొగ్గలకు పాదులు కడుతూ
విప్పుకున్న పూల గుండెల్లోంచి మకరందాన్ని పంచి పెడుతూ
మహా వృక్షాల నీడన ఆశల రెపరెపలతో
అవని ఒడిన ఒదిగిన గరిక పోచలు
గాలి కిరణాలనో వెలుతురు వీచికలనో ఆలవోకగా తోట వైపు మళ్ళించాలని

లోపలి మెట్లు

చేతులూపుతూ.. గుండెల్ని తాకుతూ..
స్పందనల్ని సాకుతూ..
భావ స్వరాల్ని మీటుతూ.. శృతి చేస్తూ
తోటంతా కలియ తిరుగుతూ.. తోటమాలి..
ఓ ఆకు పచ్చ రంగు చొక్కా..
ఆకు పాటలకూ ఆకుపచ్చ శ్వాసలకూ ఊపిరి పోస్తూ,
ఆస్వాదిస్తూ.
చిరునవ్వుల బాసలతో బాసటగా నిలుస్తూ
ఆప్యాయపు పలుకుల స్పర్శలో ఓ అన్న
కొత్త పిలుపుల మాటున పాతబడిన పలకరింపులను
తట్టిలేపుతూ ఓ తమ్ముడు
మరచి పోయిన మమతల రాఖీలను
మనసు చేతులకు కడుతూ ఓ చెల్లి
ఆశయాల హుందాతనంతో నిరాడంబరత మూర్తీభవించిన విమలత్వం
బాల్యస్మృతుల్ని గుర్తు చేస్తూ మనసును తాకిన
అరుణారుణ స్నేహ కిరణం
వాగుల్లో ఓలలాడించి.. కన్నీళ్ళు పెట్టించి.. ఓదార్చి
మనిషికి మనసుకూ మధ్య రోడ్డు వేస్తూ
జ్ఞాపకాలు మూటగట్టి సాగనంపుతూ
వీడ్కోలు చెప్పే రైల్వేస్టేషన్

అది.. అంతర్జాతీయ కవితా దినోత్సవమేనా ?
అంతర్జాల కవిత్వ మహోత్సవమేమో
ఏమో...
నాకు మాత్రం శతాబ్దాల సుషుప్తావస్థ నుంచి
పునర్జన్మించిన అంతరంగపు ఆవిష్కరణోత్సవం!!

మరో రెండు

కోడికూసిందో లేదో తెలియదుగానీ
కమిట్ మెంట్ కంగారుగా లేపింది
చీపురుకట్టతో ప్రస్తానం మొదలు
గడియారం పెద్ద ముల్లు పరుగెత్తుతోంది
చిన్న ముల్లు ప్రేయసిని కలుసుకోవాలనే ఆత్రంలో
ఇంకా ఇల్లు తుడవాలి.. వంట చేయాలి
ఇంట్లో మరో మూడు జతల చేతులున్నాయ్ తినిపెట్టడానికి
మరో రెండు చేతులుంటే బాగుణ్ణు
ఒకటి ఇంటి పనికి.. మరొకటి వంట పనికి
రెండు హాల్లోకి మరో రెండు కిచెన్ లోకి

క్షణాలు పరుగెడుతున్నాయ్
నిమిషాలుగా మారిపోవాలని
స్కూలుకెళ్ళి పిల్లలకి టిఫిన్ బాక్స్ ఇవ్వాలి ఆఫీసుకెళ్ళాలి
మరో రెండు కాళ్ళుంటే బాగుండు
ఆఫీసుకెల్తానే ఐదు నిమిషాల ఆలస్యానికి బాసు ధుమధుమలు

లోపలి మెట్లు

పక్క సెక్షన్ నుంచి ఏమైందో అనే పలకరింపు చూపులు
రెండు జతల చెవులుంటే బాగుండు
రెండు మనుషుల్ని వినడానికి రెండు మనసుల్ని వినడానికి

సీట్లో కూర్చొని పని చేసుకుంటుంటే ఉరుములు మెరుపులు
నాలుగు పైళ్ళు చూడాలి.. (డాష్టు రాయాలి
వడియాలూ, బట్టలూ తడుస్తాయో ఏమో
రెండు మెదళ్ళుంటే బాగుండు
ఒకటి ఆసీసు పనికి మరొకటి ఇంటి ధ్యాసకీ

నిమిషాలు పరిగెత్తుతున్నాయ్
గంటలుగా గడవాలని..

షాద్దు వాలిపోయింది శరీరం మూలుగుతోంది
పెరట్లో మల్లెమ్మిగ్గులు విచ్చు కుంటున్నాయ్
రెండు ముక్కులుంటే బాగుండు
ఒకటి అలసిన నిట్టూర్పులకు మరొకటి ఆశల ఉచ్చాసలకూ

గంటలు పరిగెత్తుతున్నాయ్
రోజులుగా మురవాలని..
పక్క మీద నడుం వాల్చగానే ఆలోచనా మేఘాలు
తరుగుతున్న సత్తవ పెరుగుతున్న పిల్లలు
రెండు జతల కళ్ళుంటే బాగుండు
ఒకటి కన్నీళ్ళకు మరొకటి కలలు కనేందుకు
నిద్ర రాని రెప్పలు
నిద్రపోనివ్వని పక్కలు

రెండు మనసులుంటే బాగుండు
ఒకటి కష్టపడడానికి మరొకటి ఇష్టపడడానికి
ఒకటి క్షమించడానికి మరోటి ప్రేమించడానికి

రోజులు పరిగెత్తుతున్నాయి
సంవత్సరాలుగా మిగలాలని..
అర్ధరాత్రి దాటిపోతుంది తనువు మనసు స్వబ్ధమవుతున్నాయ్
రోజుకు మరో రెండు గంటలుంటే బాగుండు
నా కోసం నేను బ్రతకడానికి..

సంవత్సరాలు పరిగెడుతున్నాయ్
జీవితాలవ్వాలని..

పడమటి సంధ్య తొంగి చూస్తుంది
రెక్కలోచ్చిన పక్షులు గూటికి తిరిగి రాలేదు..
రెండు జన్మలుంటే బాగుండు
మళ్ళీ తల్లిలా పుట్టడానికి
మరో ప్రపంచానికి జన్మనిచ్చడానికి.. !!

లోపలి మెట్లు

లోపలి మెట్లు..!

ఈ గమనానికో గమ్యం లేదు
తప్పటడుగుల ఈ పయనాల బాటకో ఆకృతి లేదు
వీచే పరిమళాన్నంతా ఆస్వాదించాలనుకునే నేను
ఓ సారి ఆకాశం వైపు అడుగులు వేస్తూ
అంతలోనే పారే సెలయేళ్ళ వైపు పరుగులు తీస్తూ
దిక్కులన్నీ దివిటీ పట్టుకొని వెతికినా శాంతి జాడ దొరకదు
లోకమంతా కళ్ళతో చుట్టి వచ్చినా కాంతి కనబడదు
సముద్రాలు ఈది ఈది
కలల రెక్కలు కట్టుకొని ఆకాశాలు ఎగిరి ఎగిరి
మైళ్ళు మైళ్ళు నడిచి నడిచి ఆరుకునే
తనువూ, ప్రాణం మునికాళ్ళ గమనంలో అలిసి సొలసి
రిక్త హస్తాలతో నాలోకి చీకటి, చీకట్లోకి నేను
ముడుచుకు పోయే ఎంతకీ తెల్లవారన ఓ సుధీర్ఘ సుషుప్త రాత్రి
ఒక్క సారిగా వెలుపలి తలుపులన్నీ మూసుకున్న చప్పుడు
లోలోపలి కన్నెద్దో విచ్చుకున్నట్లు
కనురెప్పల కవటాలు తెరుచుకొని సాక్షాత్కరించాయ్

“లోపలి మెట్లు”

నాలోంచి నాకే.. నా లోలోపలికి దారి చూపుతూ

నన్ను నాకే పరిచయం చేస్తూ ఆత్మను ఆవిష్కరిస్తూ

ఒక్కో మెట్టు దిగుతుంటే మంచు కరుగుతున్న చప్పుడు

అహం సడలి జారుతున్న జాడలు

సంకెళ్ళు విడివడుతున్న నిశ్శబ్దం!

గోడలు లేవు.. తెరలు లేవు.. ముసుగులు అసలే లేవు

ఎత్తుపల్లాలు లేవు ఎదభారాలు లేవు

అంతా ఆకు పచ్చని మైదానం

అంతా “తడి” పొంగుకొస్తున్న ఊటలు

పాలపుంతల కాంతి ప్రవాహాలు పరవళ్ళు తొక్కుతూ

దశాబ్దాల దాహాన్ని తీరుస్తూ

చెలియలి కట్ట దాటుతున్న వెలుతురు చెలిమెలు!

పొరలు పొరలుగా అపారమవుతున్న అద్వైతాక్షరాల అమరత్వం!

దోసిళ్ళతో తాగేసా ఆత్రంగా.. ఓహో.. అంతా అమృతత్వం!

స్వచ్ఛంగా.. స్వేచ్ఛగా.. నిర్మల నిర్హరిలా..

"Where the mind is with out fear.." yes I got it..

అవును.. ఇదే.. ఇదే.. ఆ స్వతంత్ర స్వర్గ సీమ!

నీలోనూ ఉంటాయి నిశితంగా చూడు.. నీలోంచి నీకు!

ఇంకాస్త లోతుగా నీలోంచి ప్రపంచానికీ.. ప్రపంచంలోంచి నీకూ

లోపలి మెట్లు.. వెలుతురు మెట్లు

నీ అడుగుల్లో వెన్నెల పొత్తిళ్ళు పరుస్తూ !!